PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul XXXVII Nr. 7716 | Marți 28 mai 1968 | 6 PAGINI — 30 BANI

VIZITA ÎN R.S.F. IUGOSLAVIA A DELEGAȚIEI DE PARTID ȘI DE STAT ROMÂNE, CONDUSĂ DE TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU

Luni la amiază a părăsit Capitala pentru a face o vizită în Republica Socialistă Federativă Iugoslavia, la invitația tovarășului Iosip Broz Tito, președintele R.S.F. Iugoslavia, președintele Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia, delegația de partid și de stat a Republicii Socialiste România, condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R., președintele Consiliului de Stat, care este întovărășit de soție.

Din delegație fac parte tovarășii Ion Gheorghe Maurer, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R., președintele Consiliului de Miniștri, care este întovărășit de soție, Paul Niculescu-Mizil, membru al Comitetului Executiv al Prezidiului Permanent, secretar al C.C. al P.C.R., Gheorghe Rădulescu, membru al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., vicepreședinte al Consiliului de miniștri, George Macovescu, prim-adjunct al ministrului afacerilor externe, și Aurel Mălnășan, ambasadorul României la Belgrad.

La plecare, pe aeroportul Băneasa, delegația a fost salutată de tovarășii Gheorghe Apostol, Alexandru Bîrlădeanu, Emil Bodnaraș, Chivu Stoica, Virgil Trofin, Ilie Verdeț, de membri și membri supleanți ai Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., secretari ai C.C. al P.C.R., vicepreședinți ai Consiliului de Stat și ai Consiliului de Miniștri, membri ai C.C. al P.C.R., ai Consiliului de Stat și ai guvernului, conducători ai instituțiilor centrale și organizațiilor obștești, generali, ziariști români și corespondenți ai presei străine.

Au fost de față șefi ai misiunilor diplomatice acreditați în Republica Socialistă România, membri ai Ambasadei Republicii Socialiste Federative Iugoslavia.

La plecare, membrii delegației au fost salutați călduros de numeroși cetățeni ai Capitalei. Pionieri le-au oferit flori.

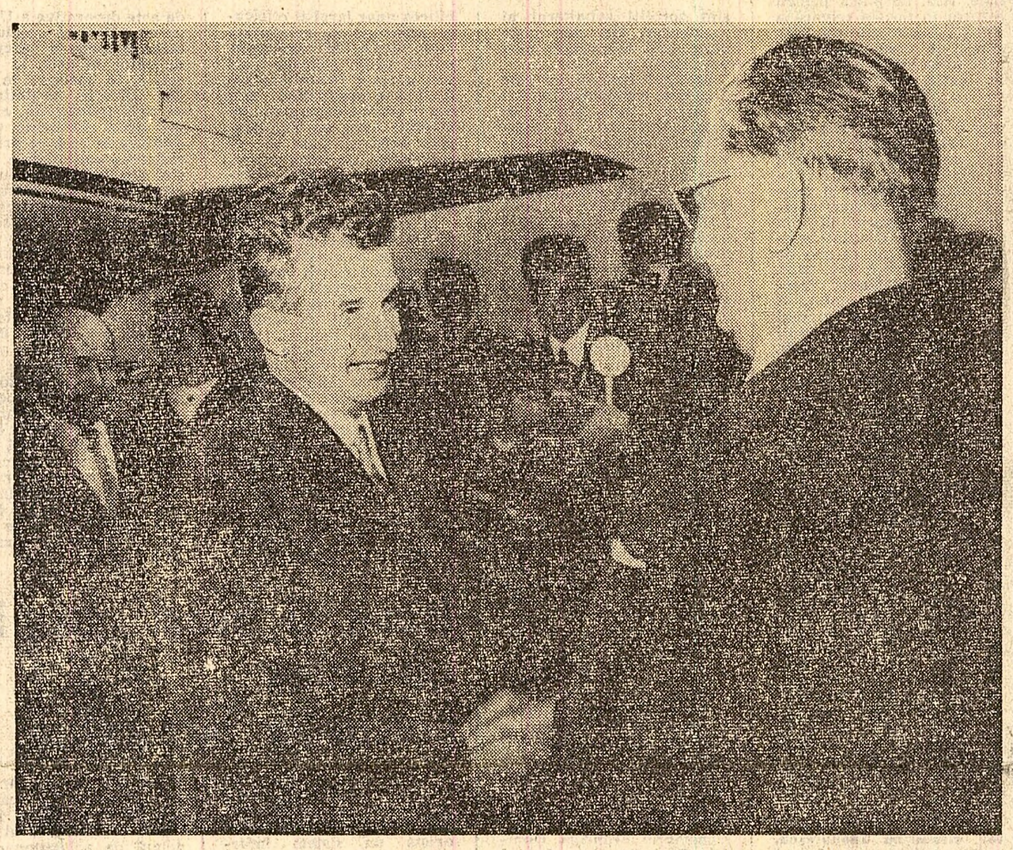

La sosire pe aeroportul Surcin

Sosirea la Belgrad

BELGRAD 27. — De la trimișii speciali Agerpres, S. Strujan și N. Plopeanu: Luni la amiază a sosit la Belgrad delegația de partid și de stat a Republicii Socialiste România, condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, care face o vizită oficială în țara vecină și prietenă, la invitația tovarășului Iosip Broz Tito, președintele Republicii Socialiste Federative Iugoslavia, președintele Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia.

Belgradul, împodobit sărbătorește, i-a primit pe solii poporului român cu tradiționala ospitalitate a locuitorilor săi.

Pe clădirea modernă a aeroportului Surcin flutură în adierea vîntului drapelele românești și iugoslave. Pe pancarte sînt înscrise urări de salut în limbile română și sîrbo-croată: „Bine ați venit, dragi oaspeți din România prietenă!".

Mii și mii de locuitori ai capitalei iugoslave au venit la poarta aeriană a orașului pentru a exprima sentimentele frățești pe care poporul iugoslav le nutrește față de poporul român. Ei flutură steguleț românești și iugoslave, buchete de flori.

În întîmpinare, pe aeroport se aflau tovarășii Iosip Broz Tito și soția, Iovanka Broz, Milentie Popovici, președintele Skupștinei federale, membru al Prezidiului C.C. al U.C.I., cu soția, Mialko Todorovici, secretar al Comitetului Executiv al C.C. al U.C.I., cu soția Mika Spiliak, președintele Vecei Executive Federale, membru al Prezidiului C.C. al U.C.I., cu soția Petar Stambolici, președintele C.C. al U.C. din Serbia, membru al Prezidiului C.C. al U.C.I., Ivan Gošniak, locțiitor al președintelui Consiliului Apărării Naționale, membru al Prezidiului C.C. al U.C.I., Blajo Iovanovici, președintele Tribunalului Constituțional al Iugoslaviei, membru al Prezidiului C.C. al U.C.I., Rato Dugonici, președintele Conferinței Federale a U.S.P.M.I., membru al Prezidiului C.C. al U.C.I., Vladimir Popovici, membru al Prezidiului C.C. al U.C.I., secretar general al președintelui Republicii, Rudi Kolak, vicepreședinte al Vecei Executive Federale, membru al Prezidiului C.C. al U.C.I., Djurița Ioikici, președintele Vecei Executive a R. S. Serbia, Marko Nikezici, secretarul de stat pentru afacerile externe, membri ai Comitetului Executiv al C.C. al U.C.I., ai Vecei Executive Federale, generali și ofițeri superiori, conducători ai organelor locale de partid și de stat, ziariști români și iugoslavi, corespondenți ai presei străine.

Erau, de asemenea, prezenți Iakșa Petrici, ambasadorul R.S.F.I. la București, șefi ai misiunilor diplomatice acreditați la Belgrad, membrii ambasadei române.

Deasupra aeroportului apare avionul oficial escortat de la frontieră de avioane cu reacție ale forțelor armate iugoslave.

La ora 13.30 (ora locală) avionul aterizează. Răsună salve de tun în semn de salut. Coboară tovarășul Nicolae Ceaușescu și soția, Elena Ceaușescu. Ei sînt întîmpinați cordial de tovarășul Iosip Broz Tito și soția sa, Iovanka Broz.

Un grup de pionieri oferă oaspeților flori.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu prezintă gazdelor pe membrii delegației române.

Delegației de partid și de stat a Republicii Socialiste România îi sînt prezentați membrii conducerii de partid și de stat iugoslave veniți în întîmpinare.

Se intonează imnurile de stat ale României și Iugoslaviei. Comandantul gărzii de onoare aliniată pe aeroport prezintă raportul.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, însoțit de tovarășul Iosip Broz Tito, trece în revistă garda de onoare.

Sînt prezentați apoi șefii misiunilor diplomatice aflați pe aeroport și persoanele oficiale iugoslave.

Tovarășii Ceaușescu și Tito iau loc împreună într-o mașină deschisă, escortată de motocicliști, care este urmată de celelalte mașini oficiale.

De-a lungul traseului pînă la reședința de la Dedinje, prin orășelul studențesc, prin cartierul Noul Belgrad — cu clădirile sale monumentale, mîndrie a constructorilor iugoslavi — pe bulevardele orașului, flutură în adierea vîntului drapelele celor două țări frățești. Pot fi văzute panouri pe care sînt înscrise urări de bun sosit adresate oaspeților, saluturi în cinstea prieteniei româno-iugoslave, a colaborării dintre cele două țări și partide. Pe un mare panou, încadrat de drapelul și stema de stat a Republicii Socialiste România, se poate citi în limbile română și sîrbo-croată: „Bine ați venit, dragi oaspeți!".

(Continuare în pag. a V-a)

DINEU OFICIAL

Luni seara, Iosip Broz Tito, președintele R.S.F.I., președintele U.C.I., împreună cu soția, a oferit în clădirea Vecei Executive Federale un dineu oficial în onoarea tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R., președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, și a soției sale.

La dineu au luat parte membrii delegației de partid și de stat a Republicii Socialiste România și persoanele oficiale care o însoțesc.

Au participat membri ai Prezidiului și Comitetului Executiv al U.C.I., membri ai Vecei Executive Federale și alți conducători iugoslavi.

În timpul dineului, care s-a desfășurat într-o atmosferă caldă, prietenească, tovarășii Iosip Broz Tito și Nicolae Ceaușescu au rostit cuvîntări.

Cuvîntarea tovarășului Iosip Broz Tito

Dragă tovarășe președinte,

Stimată tovarășă Ceaușescu.

Dragi oaspeți,

Tovarășe și tovarăși,

Am deosebita plăcere de a saluta cordial, în numele popoarelor Iugoslaviei, al guvernului iugoslav, al Uniunii Comuniștilor, precum și în numele soției mele și al meu personal, pe oaspeții noștri dragi — secretarul general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, tovarășul Ceaușescu, pe distinsa sa soție și pe membrii delegației române de partid și de stat. Primirea caldă și cordială pe care v-au făcut-o cetățenii capitalei noastre reflectă sentimentele sincere de simpatie și prietenie pe care popoarele Iugoslaviei le nutresc față de poporul român, precum și stima față de dumneavoastră, om de stat și conducător de partid eminent al României socialiste. Urînd bun venit scumpilor noștri oaspeți români, dorim să vă simțiți în mijlocul nostru ca la dumneavoastră acasă

Ne-au rămas trainic în amintire vizitele făcute în frumoasa dumneavoastră țară, cînd am cunoscut rezultatele însemnate obținute de harnicul popor român în construcția socialismului, sub conducerea partidului său comunist. Ne bucurăm că în timpul vizitei dumneavoastră veți putea cunoaște, cel puțin în parte rezultatele pe care le-au obținut popoarele Iugoslaviei în dezvoltarea lor socialistă.

Colaborarea prietenească dintre Republica Socialistă România și Iugoslavia se dezvoltă cu succes în domeniile economic, politic, cultural, în cel al apărării, în relațiile internaționale. Ea corespunde intereselor vitale ale popoarelor noastre, cauzei păcii și socialismului în lume.

(Continuare în pag. a V-a)

Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu

Dragă tovarășe Tito,

Stimată tovarășă Iovanka Broz,

Tovarăși și prieteni,

Este deosebit de plăcut pentru noi să ne aflăm din nou pe pămîntul ospitalier al Iugoslaviei prietene, între tovarăși apropiați. Îngăduiți-mi să mulțumesc călduros președintelui Iosip Broz Tito pentru amabila sa invitație ca delegația română de partid și de stat să viziteze frumoasa dumneavoastră țară. Ne-au produs o puternică impresie manifestările pline de cordialitate cu care locuitorii Belgradului, ai acestui străvechi și înfloritor oraș, ne-au întîmpinat din primele clipe ale sosirii noastre aici. Noi vedem în toate acestea o puternică expresie a relațiilor de strînsă prietenie și colaborare tovărășească dintre România și Iugoslavia, a prețuirii și stimei reciproce care animă partidele, statele și popoarele noastre.

Poporul român cunoaște și apreciază marile realizări pe care popoarele Iugoslaviei, sub conducerea Uniunii Comuniștilor, le-au dobîndit în edificarea noii orînduiri, în dezvoltarea creației materiale și spirituale, în ridicarea nivelului lor de trai. În România se bucură de o înaltă considerație activitatea îndelungată pe care a desfășurat-o tovarășul Tito, eminent om de stat și luptător revoluționar, în fruntea Uniunii Comuniștilor, pentru obținerea tuturor succeselor de pînă acum ale Iugoslaviei socialiste.

Prietenia dintre poporul român și popoarele Iugoslaviei, întemeiată pe tradiția unor îndelungate relații de bună vecinătate, a dobîndit în anii socialismului amploarea și trăinicia pe care i-o conferă țelurile comune ale construcției socialiste în ambele țări, concepția asemănătoare asupra lumii contemporane, asupra căilor de înaintare spre progres și civilizație, asupra rolului partidelor comuniste în societate.

(Continuare în pag. a V-a)

Cum se explică separatismul dintre creația artistică și industria ușoară?

Anchetă realizată de conf. univ. Paul CONSTANTIN

În ultima vreme, problemele esteticii industriale sînt viu și larg discutate. În sprijinul acestei dezbateri, care ar putea ajuta substanțial la mai buna înțelegere a noțiunii de calitate a produsului industrial, am organizat o sumară investigație în domeniul industriei ușoare; condițiile obiective ale creației sînt aici mai favorabile, cel puțin pentru anumite ramuri. În institutele de arte plastice din București și Cluj sînt pregătiți artiști în domeniul textilelor și al imprimeurilor, în cel al ceramicei și al sticlei. Chiar dacă programele de învățămînt ale secțiilor respective au încă destule deficiențe, rezultatele de ansamblu demonstrează ajutorul pe care artiștii pregătiți aici îl pot da industriei. Este neîndoielnic, de pildă, că la însemnata creștere calitativă a industriei noastre de imprimeuri, marcată în ultimii ani, au contribuit în mare parte și absolvenții institutelor de arte plastice. De altfel, aproape toți artiștii încadrați azi în industrie lucrează în fabricile de textile. În alte ramuri ale industriei ușoare însă, lipsa artiștilor este acută, dacă nu totală, deși există încă destule forțe artistice nesolicitate.

O experiență de mult abandonată — școala de arte și meserii care i-a pregătit pe Brâncuși, Paciurea, Medrea

În 160 de unități de creație ale Ministerului Industriei Ușoare lucrează doar 26 de artiști. Nici un singur artist — în cadrul direcțiilor care coordonează creația. Totuși, dintr-un studiu elaborat la Ministerul Industriei Ușoare, ca răspuns la întrebările noastre, precum și din discuția avută cu tov. ing. **Vasile Dumitrescu**, director al Direcției tehnice din minister, reiese că, pe ansamblul industriei ușoare, nivelul dezvoltării creației este apreciat ca mulțumitor. Citățm: „În prezent activează 160 de unități de creație; asemenea unități există, deci, în majoritatea întreprinderilor. Nu au unități de creație filaturile, topitoriile, adică acele unități care, prin specificul lor, nu au nevoie". Și, mai departe: „La ora actuală lipsesc artiști cu calificare superioară numai în domeniul proiectării confecțiilor și încălțămintei".

Din investigațiile directe, ca și din relatările multor specialiști, buni cunoscători ai problemelor, rezultă însă că, în realitate, situația este alta. La multe fabrici, chiar dintre cele care prin specificul lor ar avea nevoie de proiectanți-artiști, **nu există servicii sau colective de creație.** Din cele arătate de mai mulți tovarăși, printre care și arh. **Vasile Rado**, șeful atelierului de mobilier și echipament interior din Institutul de proiectare a construcțiilor tip-București, precum și din studiile realizate în acest institut reiese că, în fabricile de covoare și perdele din Cisnădie, Sf. Gheorghe și București, care produc laolaltă milioane de metri pătrați de țesături cu valori ridicate, **nu lucrează nici măcar un singur proiectant calificat.** Conform aceleași studii, nu există proiectanți nici în industria producătoare de corpuri de iluminat, nici în cea de sticlărie sau de obiecte casnice, și nici măcar în toate fabricile de ceramică. Nu mai discutăm de unitățile industriei locale, care nu depind de M.I.U. și care, în majoritate, nu au colective de creație.

Cum se rezolvă problema creației în toate aceste cazuri? Fie prin repetarea la nesfîrșit a acelorași modele cu care s-a început producția; fie prin copierea, mai mult sau mai puțin inspirată, a unor modele din reviste; fie, în cazul cel mai fericit, prin executarea unui model impus de client.

Situația nu poate fi mulțumitoare nici în ce privește conținutul însuși, mai mult decît discutabil, pe care îl atribuie tovarășii din industria ușoară noțiunii de artist-creator de modele industriale, profesionist denumit, în general, „designer" (de la „Industrial Design" — termenul englez pentru estetică industrială). Nu încape îndoială că designerul, în orice domeniu al industriei ar lucra, trebuie să aibă — în afară de talent, și o completă instrucțiune profesional-artistică — temeinice cunoștințe tehnice de specialitate. Totuși, el rămîne preponderent **artist**: creator de compoziții, în care formele, culorile, materialul și, eventual, decorația se află într-un perfect echilibru cu parametrii tehnici, funcționali și chiar economici ai produsului. El nu poate — și nici nu trebuie — să-l înlocuiască pe inginer. Dar designerul este colaboratorul direct al acestuia și egal cu el în importanță la elaborarea oricărui produs industrial, în toate fazele procesului de proiectare. Reciproca acestei relații este un adevăr la fel de elementar: inginerul sau tehnicianul nu-l pot înlocui pe artist. Așa cum nici inginerul constructor nu-l poate înlocui pe arhitect, cum fizicianul nu-l poate înlocui pe chimist, biologul pe medic sau operatorul de cinema pe regizor. În epoca noastră, toate aceste profesii, deși complimentare, sînt totuși specializate și presupun nu numai o pregătire corespunzătoare, dar și aptitudini distincte.

Or, iată ce aflăm de la Ministerul Industriei Ușoare: „În unitățile de creație ale M.I.U. activează 830 de salariați (inclusiv muncitorii care realizează seriile scurte, matrițeri, gravori, fotografi, etc). Dintre aceștia, 181 au calificare superioară, respectiv sînt ingineri sau absolvenți ai institutelor de artă". Precizăm că din cei **181 de creatori, doar 26 sînt absolvenți ai institutelor de arte plastice, majoritatea — adică 155 — fiind ingineri.**

În studiul amintit la început apare și mai limpede confuzia ce domină în legătură cu profesiunea de creator de modele pentru industrie: „Inginerii proiectează noile sortimente a căror realizare cere **calificare tehnică**, iar artiștii se ocupă în special de realizarea acelor modele care necesită un talent special pentru **pictură**". De aci ar rezulta că **fabricile nu au nevoie de creatori ai produsului în întregimea lui, de o colaborare armonică și structurală între designeri**

(Continuare în pag. a II-a)

Efervescența științifică — imperativ vital al învățămîntului

puncte de vedere

În cuvîntarea privind dezvoltarea școlii noastre de toate gradele, rostită în cadrul plenarei C.C. al P.C.R. din aprilie a.c., tovarășul **Nicolae Ceaușescu** atrăgea atenția asupra faptului că noile măsuri de îmbunătățire și organizare a învățămîntului au drept sarcină să asigure condiții corespunzătoare pentru formarea cadrelor necesare activității productive, culturii și cercetării științifice. Pe lîngă delimitarea profund științifică a obiectivelor fundamentale și specifice pentru noile măsuri în curs de aplicare, cuvintele secretarului general al Comitetului Central al partidului definesc rolul deosebit al corpului profesoral în pregătirea pentru muncă și viață a tineretului, datoria lui de a ține pasul cu dezvoltarea științei contemporane.

După cum se știe, păstrarea contactului cu dezvoltarea științei pe care profesorul o predă se realizează prin consultarea sistematică a publicațiilor de specialitate și urmărirea literaturii pedagogice și psiho-pedagogice. Reluăm un loc comun afirmînd că un conținut științific nou — în substanță și în spiritul său — cere concepții și procedee pedagogice noi, adecvate corpului de cunoștințe pe care urmează să le predăm. Dar psihologia și pedagogia nu generează doar procedee noi, mulate după specificul cunoștințelor în cauză. Aceste discipline pun în lumină noi aspecte ale psihicului infantil, noi valențe, noi disponibilități pe care profesorul va trebui să le cunoască și să le valorifice în munca sa educativă.

În scopul menținerii la curent cu ceea ce este nou în domeniul științific de specialitate, cadrele noastre didactice participă la ședințe, la consfătuiri, întocmesc referate, audiază expuneri. Toate acestea reprezintă forme de activitate în care se vehiculează, într-o măsură mai mică sau mai mare, informație științifică. E un lucru bun — cînd este făcut cu seriozitate. Dar nu despre aceasta este vorba. Pentru ca profesorul să poată forma la elevii săi spiritul investigației științifice, trebuie ca el însuși să consacre o parte a timpului său — sau o parte a carierei sale — acestui gen de activitate, în ultima instanță absolut necesară pentru buna desfășurare a procesului de învățămînt.

Dr. E. FISCHBEIN
șef de sector la Institutul de psihologie al Academiei

(Continuare în pag. a IV-a)

Tinerele state în fața ipostazelor dezvoltării economice

Prof. univ. dr. N. N. CONSTANTINESCU

Datorită vicisitudinilor istoriei și, în primul rînd, dominației coloniale, numeroase țări care formează harta politică a lumii contemporane au rămas îngrijorător de mult în urmă din punctul de vedere al dezvoltării forțelor de producție. O însemnătate fundamentală pentru învingerea așa-numitei crize a dezvoltării a avut-o și o are industrializarea. Progresul economic al unui stat, mai cu seamă în zilele noastre, este de neconceput fără o industrie adecvată. Acest adevăr, care și-a croit un drum larg în conștiința diferitelor popoare, a determinat O.N.U. să înscrie problema industrializării țărilor în curs de dezvoltare printre preocupările sale, iar în anul 1966 a creat Organizația Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Industrială (O.N.U.D.I.).

O.N.U.D.I. și-a propus să promoveze dezvoltarea industrială, să încurajeze mobilizarea resurselor naționale și internaționale în vederea accelerării industrializării țărilor în curs de dezvoltare. Ei îi revine, de asemenea, rolul de a urmări progresele realizate de fiecare țară în domeniul industrializării și de a facilita schimbul de experiență în acest domeniu.

Sarcina formulării principiilor și metodelor de realizare a acestor obiective aparține Consiliului dezvoltării industriale, principalul organ al O.N.U.D.I., format din 45 de membri aleși, printre care și România. Prima sesiune a consiliului s-a ținut anul trecut, la New York. Ulterior, organizația și-a mutat sediul la Viena, unde s-au desfășurat după 17 aprilie, timp de o lună, lucrările celei de-a doua sesiuni.

Dezbaterile din cadrul recentei sesiuni s-au concentrat în jurul raportului de activitate a consiliului pe anul 1967 și a programelor de lucru pe anii 1968 și 1969. Discutarea programelor de lucru a prilejuit un amplu schimb de opinii într-o serie de probleme privind strategia și finanțarea industrializării, pregătirea cadrelor tehnice și economice, locul industrializării în ansamblul economiei naționale, transferul de tehnologie, rolul dezvoltării industriei în promovarea comerțului internațional, în cooperarea dintre state etc.

Deși toți vorbitorii au recunoscut importanța industrializării țărilor în curs de dezvoltare și s-au făcut numeroase propuneri în scopul accelerării ritmului de creștere a industriei, dezbaterile au evidențiat o mare diversitate de opinii privind modalitățile de transpunere în practică a acestui imperativ al progresului. Așa, de pildă, abordînd problema alegerii felului de industrie pe care urmează să se întemeieze industrializarea, unele delegații occidentale au susținut ideea că țările în curs de

(Continuare în pag. a VI-a)

Stabilirea de relații diplomatice între Republica Socialistă România și Republica Zambia

În dorința unei mai bune cunoașteri reciproce și a dezvoltării colaborării dintre Republica Socialistă România și Republica Zambia, guvernele celor două țări au hotărît să stabilească relații diplomatice la nivel de ambasadă.

(Agerpres)

Telegramă

Excelenței Sale
Domnului **NICOLAE CEAUȘESCU**
Președintele Consiliului de Stat
al Republicii Socialiste România
BUCUREȘTI

Am primit cu mare plăcere deosebit de amabilul dumneavoastră mesaj de felicitări și bune urări cu ocazia realegerii mele. În numele poporului din Izrael și al meu personal, mulțumesc foarte sincer Excelenței voastre.

ZALMAN SHAZAR
Președintele Izraelului

UN STIL DINAMIC, DIFERENȚIAT, ÎN PROPAGANDA ECONOMICĂ

ÎNSEMNĂRI DE LA UZINA „INDEPENDENȚA"-SIBIU

Locul vieții economice în contextul vieții sociale a țării, bogăția de evenimente, de transformări din acest sector impun cunoașterea, studierea în profunzime a politicii economice a partidului, a aspectelor ei actuale. Important într-un asemenea proces este găsirea celor mai adecvate forme și metode de analiză și comentare a documentelor de partid, a fenomenelor economice, încît studiul să formeze și să dezvolte gîndirea economică a cursanților. La sfîrșitul investigației noastre privind desfășurarea învățămîntului de partid economic la uzinele „Independența"-Sibiu, un fapt ne apărea clar: există în întreprindere o experiență pozitivă în acest domeniu. Vom încerca, în rîndurile de față, să reliefăm cîteva elemente mai interesante ale acestei experiențe, pentru a putea fi cunoscute și valorificate și de alte organizații de partid.

Am remarcat, din capul locului, o gamă bogată de forme pe care le cunoaște studiul economic, — menite să răspundă nivelului de pregătire și cerințelor diferite ale oamenilor din uzină ; pentru muncitorii care au absolvit cercurile sau cursurile de economie concretă s-a organizat astfel o școală uzinală cu secție economică, pentru maiștrii, inginerii, tehnicienii sau economiștii ce au acumulat în prealabil un volum solid de cunoștințe profesionale și politice funcționează o formă mai înaltă de studiu — școala economică serală, iar cadrele cu pregătire superioară — inginerii, economiștii — urmează cercurile de studiu individual. Fără îndoială că această diversificare accentuată a învățămîntului, mularea lui pe preocupările oamenilor, presupune eforturi sporite din partea organizatorilor; dar după cum am aflat din investigația noastră, aproape toți tovarășii cu munci de răspundere în uzină, cu o bună pregătire politică și profesională sînt antrenați în activitatea nobilă de lector sau propagandist. De asemenea pentru unele expuneri pe teme mai deosebite sînt invitați în uzină lectori ai comitetului județean de partid sau chiar lectori ai Comitetului Central. Așadar, dintru început potențe închegate pentru reușita studiului. Să pătrundem însă mai adînc cu analiza noastră.

În diferite lecții, ca și în unele seminarii la care am asistat este vizibil efortul de **aprofundare a problemelor teoretice ale politicii partidului nostru.** De pildă, în studiul hotărîrilor adoptate de Conferința Națională pentru perfecționarea conducerii și planificării economiei, lectorii, propagandiștii i-au orientat pe cursanți să nu se rezume la memorare mecanică, la reproducerea acestor hotărîri, ci să gîndească asupra lor, să descifreze legitățile, cerințele obiective cărora ele le răspund, să stăruie asupra fundamentării lor teoretice și practice.

S-a vorbit nu de mult, de pildă într-un seminar de la școala uzinală, despre legea creșterii productivității muncii. Este legea care face loc sigur progresului, bunăstării, iar socialismul, datorită caracterului relațiilor sale de producție, asigură acestei legi un vast cîmp de acțiune. Cum se întîmplă din păcate la alte seminarii, discuțiile s-ar fi putut opri la aceste elemente definitorii, de principiu. Dar nu s-a procedat așa, ci aprofundîndu-se problema, abordîndu-se aspecte noi, care au fost conturate în documente recente de partid, s-a arătat că socialismul reclamă o productivitate superioară a muncii nu ca un scop în sine, ci pentru satisfacerea la un nivel cît mai înalt a nevoilor oamenilor, a cerințelor celor mai variate ale societății. Iar aceste cerințe sînt incompatibile cu concepțiile potrivit cărora important ar fi doar să se producă mult, indiferent ce și cu cîte cheltuieli, ba chiar că ar fi un „avantaj" al socialismului acela de a putea produce cu cheltuieli mari pentru că... sînt acoperite apoi din bugetul statului. Dimpotrivă, s-a subliniat în seminar — se impune o creștere a eficienței activității economice, pe ansamblul economiei și în fiecare întreprindere, folosirea cu o înaltă rentabilitate a tuturor mijloacelor materiale și a forței de muncă. Și tocmai acestor cerințe le răspunde ansamblul de măsuri economice care au fost adoptate în ultimul timp de partid. Într-o asemenea abordare a problemei a apărut mai clar cursanților atît sensul, temeiul științific al măsurilor, cît și răspunderea ce le revine pentru materializarea lor — ca rotițe în uriașul și complexul angrenaj al economiei naționale

Interesul pentru aprofundarea pe plan teoretic a problemelor actuale ale politicii partidului, ne-a fost confirmat de altfel de spusele a numeroși cursanți. Am consemnat cerințele unor cursanți de la școala uzinală și de la cea economică, de pildă, de a se organiza dezbateri despre legea valorii și modalitățile de folosire a acțiunii ei în interesul societății socialiste, despre raportul dintre cele două forme de proprietate socialistă — proprietatea de stat și cea cooperatistă și tendințele dezvoltării lor viitoare etc. Sînt cerințe justificate, de care va trebui, desigur, să se țină seama în organizarea viitorului an de învățămînt.

Un element prețios în experiența celor de la uzina sibiană îl constituie **priceperea de a lega teoria de practică.** Inseși temele de studiu reflectă preocuparea de a pune în dezbatere problemele cele mai acute ale uzinei, care cum este și firesc îi preocupă în mod deosebit și pe cursanții de la învățămîntul de partid. Iată cîteva exemple edificatoare: „Prețul de cost și modernizarea produselor. Necesitatea diferențierii mai accentuate a prețului de cost în funcție de calitate" (școala serală economică anul I) sau „Rolul inginerului și al maistrului în buna organizare a producției" (școala uzinală anul II).

Și mai important este faptul că însuși conținutul lecțiilor, dezbaterile poartă, puternic imprimată, amprenta vieții uzinei, orientîndu-i pe cursanți spre aplicarea cunoștințelor economice dobîndite, spre interpretarea în lumina lor atît a realizărilor uzinei, cît și a lipsurilor, conturînd cele mai bune direcții de înlăturare a acestora din urmă. Lecția despre „Perfecționarea continuă a formelor și metodelor de conducere și organizare a vieții economice" — expusă în anul II al școlii uzinale — explicînd principiile care stau la baza acestei perfecționări, a arătat pe larg cum se aplică ele în uzină, cum cresc competențele, dar și răspunderile ei, și implicit cum se răsfrîng aceste competențe și răspunderi sporite asupra activității fiecărui salariat, căruia i se cere și i se creează în același timp toate posibilitățile pentru a participa activ la conducerea și rezolvarea treburilor uzinei.

Discuția despre organizarea științifică a producției și a muncii a dat prilejul inginerilor și economiștilor de la studiul individual să analizeze unele aspecte ale activității desfășurate în acest domeniu în întreprindere, să dezvăluie noi posibilități pentru folosirea chibzuită a capacităților de producție, eliminarea locurilor înguste etc.

Am reținut și un alt element prețios în experiența de la „Independența": **priceperea unor propagandiști de a găsi modalități interesante de expunere, apropiate de puterea de înțelegere a cursanților și cu atare — convingătoare.** Cu puțin timp în urmă, de pildă, propagandistul Günter Gross a prezentat într-o lecție ținută la secția economică a școlii uzinale măsurile de îmbunătățire a salarizării stabilite prin hotărîrea plenarei C.C. al partidului din octombrie anul trecut. Evident că lecția ar fi fost aridă, dacă tema ar fi fost tratată abstract, numai sub raportul principiilor care stau la baza noului sistem de salarizare, al numărului de clase pe care le cuprinde, etc. Propagandistul și-a început expunerea însă cu exemplul cîtorva muncitori din întreprindere, care au ieșit la pensie cu categoria a treia și a patra de calificare, făcînd deci ani și ani o muncă puțin calificată, nefiind interesați prea mult pe baza vechiului sistem, să-și ridice calificarea, să evolueze. Or, acestea sînt cerințe atît de stringente astăzi, încît trebuie stimulate, iar noul sistem de salarizare tocmai acest lucru îl face. Un asemenea mod de a prezenta lucrurile, oferind cursanților de la început elemente cunoscute dar interpretate în așa fel încît să le atragă atenția, i-a determinat să asculte interesați tot ceea ce li s-a spus mai departe.

Între învățămîntul politic și rezultatele producției nu se poate stabili desigur o legătură directă, simplistă. Nimeni nu-și poate închipui că este de ajuns ca cineva să vină la învățămîntul de partid, ca pe urmă să depășească sarcinile de producție. Este limpede însă că acțiunile hotărîte, întreprinse la „Independența"-Sibiu pentru ridicarea activității economice la nivelul cerințelor actuale (despre ele vorbesc de la sine cele 2 421 000 de lei beneficii peste plan, consemnate în primul trimestru de către uzinei sînt și rezultatul conștiinței mai înalte a colectivului, a progreselor în pregătirea politică a oamenilor.

Dan POPESCU

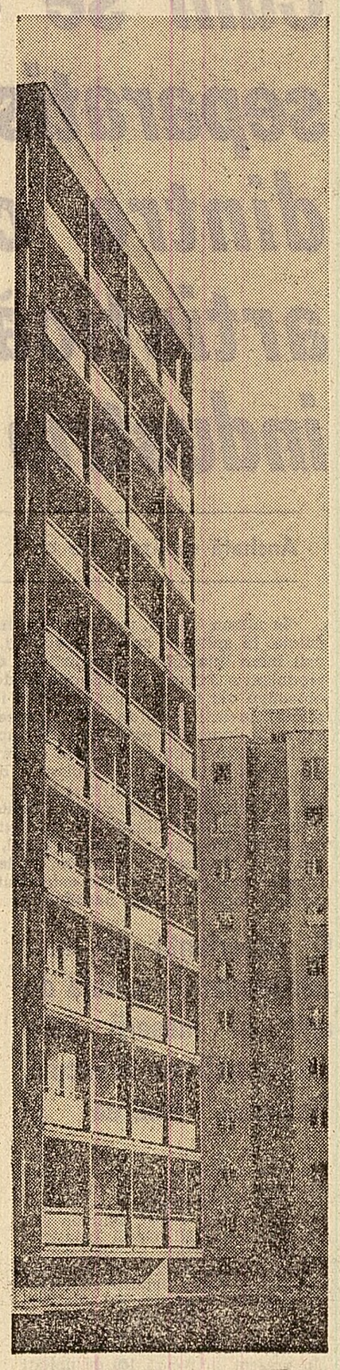

Noi blocuri de locuințe în orașul Buzău

Foto : Agerpres

Fabrica de confecții din Călărași

Articole pentru copii și adulți

Multe din produsele fabricii de confecții din Călărași trec cu succes examenul exigent al cumpărătorilor. Datorită atenției și bunului gust cu care sînt executate, articolele ce poartă marca fabricii din Călărași sînt solicitate. Din gama largă a produselor sale amintim costumașe pentru copii, rochițe pentru fete, pantaloni pentru fete și băieți și pantaloni de uniformă școlară.

Pentru adulți, fabrica produce combinezoane pentru bărbați, precum și costume-salopetă. De asemenea, întreprinderea mai produce și diferite modele de plăpumi.

(Urmare din pag. I)

și tehnicieni. Este adevărat că, mai departe, se precizează „...și unii și alții trebuie să aibă **gustul formal pentru frumos. Inginerii care nu au reușit, prin aptitudini să creeze lucruri interesante au fost trecuți în alte activități".**

Dar, cum se vede chiar din constatările Ministerului Industriei Ușoare, rezultă că sînt ingineri care nu au nici „gustul formal pentru frumos" și nici „aptitudini"! Atunci, cum răspund ei sarcinilor de creație? Unde își fac aceștia educația profesional-artistică? Și, mai ales, unde le sînt verificate aptitudinile — adică talentul și vocația?

Nu contestăm posibilitatea ca unii ingineri să aibă talent artistic ; dar a face din astfel de excepții o regulă seamănă, în cazul de față, prea mult cu a generaliza diletantismul. Ar fi, fără îndoială, salutar să se introducă în toate școlile profesionale, în institutele tehnice, precum și în cele ce pregătesc merceologi, discipline de educație estetică. Dar nu pentru ca tehnicienii și merceologii să-i înlocuiască pe artiști, ci pentru ca să fie mai bine pregătiți în vederea colaborării cu aceștia.

Mai mult : confuzia domnește și în sistemul pedagogic al școlilor profesionale. Așa, de pildă, pentru a intra în Școala tehnică a M.I.U., candidații nu sînt supuși la vreo probă prin care să se verifice cel puțin înclinația, dacă nu talentul, pentru desen, formă, culoare, ritm etc. Deși în această școală se pregătesc **creatori** pentru textile, imprimeuri, tricotaje, confecții și, pînă nu de mult, și încălțăminte, precum și pentru bunuri de consum metalice (aceste specialități din urmă au fost desființate acum doi ani, nu se știe de ce — ne-a spus tov. prof. **Laurențiu Hăhăianu,** director adjunct al școlii). E adevărat că în programul școlii sînt prevăzute și lecții de desen, studii de costum, artă populară etc. Dar, pe de o parte, ele sînt cu totul insuficiente atît ca număr de ore (numai două pe săptămînă), cît și ca orientare tematică ; iar pe de altă parte, dacă elevul nu are talent, nici cea mai bună metodă nu-l va putea ajuta să devină artist-creator. Or, în cele 160 de unități de creație ale fabricilor din industria ușoară, **marea majoritate a proiectanților (236) provine din astfel de școli și din licee industriale** (unde nu se predau discipline artistice). În serviciul de creație al Fabricii de stofe de mobilă — București, de exemplu, cea mai mare și mai nouă industrie românească de acest tip, lucrează numai astfel de tehnicieni : în afară de unul, specialist de conducerea întreprinderii drept cel mai valoros și care... nu are nici un fel de studii !

În aceeași ordine de idei, tov. **Ecaterina Teodorescu,** artist textilist care a lucrat multă vreme în cadrul industriei ușoare, actualmente șefa catedrei de textile-imprimeuri din Institutul de arte plastice „N. Grigorescu", ne-a spus, între altele : „Pentru ameliorarea situației, **e nevoie, înainte de toate, ca în sectoarele de creație să fie utilizați, drept proiectanți, artiști cu studii de specialitate — și nu tehnicieni.** De asemenea, e nevoie ca absolvenții institutelor de arte plastice să fie încadrați și utilizați în fabrici, din toate punctele de vedere, la nivelul corespunzător pregătirii lor superioare. Azi, în majoritatea cazurilor, artiștii sînt socotiți subalterni ai inginerilor. Or, nici inginerii, nici tehnicienii nu-i pot înlocui pe artiști".

Sectorul creației nu este organizat corespunzător nici la nivelul ministerului. În această activitate, de coordonare a ansamblului creației în industria ușoară, nu este angajat nici un artist.

Tov. **Costin Ioanid,** rectorul Institutului de artă plastică „N. Grigorescu", socotește că „discuțiile despre utilitatea sau inutilitatea unor creatori de forme industriale sînt azi gratuite și nu fac decît să prelungească întîrzierea existentă în acest sector. Cele mai multe țări industriale au nu numai creatori de artă industrială — designeri — dar, așa cum e firesc, și institute în care se formează astfel de specialiști. La acest nivel trebuie să ajungem și noi cît de curînd. A pregăti însă numai cadre artistice de calificare superioară nu este de ajuns. Cadrele medii sînt și aici, ca și în arhitectură de pildă, indispensabile. Pentru aceasta trebuie create școli medii profesionale de artă pe lîngă industriile ce produc articole de lemn, metal, ceramică, sticlărie, textile etc. Reamintesc că în Franța, Italia, R. F. a Germaniei, Cehoslovacia, Ungaria și multe alte țări se obțin rezultate bune de la absolvenții unor astfel de școli. Și noi am avut, mai demult, școli superioare de arte și meserii, care au dat, la timpul lor, rezultate foarte bune. Să mai reamintim că din aceste școli au ieșit Constantin Brâncuși, Dimitrie Paciurea sau Cornel Medrea ?".

Un valoros potențial artistic neutilizat

În condițiile amintite, este cu atît mai nefiresc să nu folosim nici măcar întreg potențialul artistic de care dispunem. Așa de pildă, fabricile de sticlă și unele din cele de ceramică, deși nu au proiectanți, sau au personal cu o calificare insuficientă, nici nu cer măcar angajarea unor creatori ori colaborarea lor sporadică.

Tov. prof. **Mac Constantinescu,** șeful catedrei de ceramică-sticlă de la Institutul de arte plastice din București, consideră, la rîndul său, că **„industria românească de ceramică și sticlă este departe de a utiliza întreg potențialul artistic, din toate generațiile — tineri și virstnici.** Situația se reflectă, fără îndoială, în calitatea producției : modele vetuste sînt repetate la infinit, sortimentele sînt sărace și puțin variate, formele deseori nefuncționale, neechilibrate sau în total dezacord cu decorația, motivele decorative uneori străine de obiect (de pildă, motive specifice țesăturilor aplicate pe ceramică), s.a.m.d. Totuși, tinerilor absolvenți ai secției de ceramică sau sticlă nu li se oferă decît rareori posturi corespunzătoare în producție. Anul trecut, de exemplu, doi absolvenți în specialitatea ceramică au fost trimiși... într-o fabrică de sticlă ! Dacă nu se angajează artiștii în industrie, aș întreba : de ce nu se comandă prototipuri industriale artiștilor, prin sistemul colaborării externe ? Sau de ce nu se fac concursuri publice pentru prototipuri industriale ? Altminteri, cum se va putea îmbunătăți calitatea artistică a industriei ?"

Păreri similare ne-a expus și sculptorița **Zoe Băicoianu,** de la aceeași catedră, susținînd că „fără stabilirea unor largi și eficiente raporturi de colaborare între artiști și industrie, nu se poate concepe azi nici o reală dezvoltare calitativă a producției, nici cea a artelor decorative românești spre un stil propriu, original. Ceea ce ar reprezenta, de bună seamă, nu numai o valoare artistică ci, implicit, și una comercială".

În aceeași ordine de idei, ne-am interesat la Fondul Plastic dacă există vreun exemplu de relații contractuale între artiști și industrie. Am aflat că, deși numerosi artiști au experimentat și au realizat prototipuri în fabricile din sectorul industriei ușoare, în condițiile tehnologice și uzinale specifice, deși multe dintre acestea au fost foarte izbutite, bucurîndu-se de succes fie în Galeriile de artă ale Fondului Plastic, fie în expozițiile din țară sau de peste hotare, **nu s-a încheiat nici un singur contract pentru astfel de creații între artiști și fabricile Ministerului Industriei Ușoare.** Cauza ? În materialul M.I.U. se arată că : „Nu au fost date comenzi la organe din afara ministerului, întrucît nu este legiferată posibilitatea de plată și, în general, creatorii salariați pot asigura în bune condițiuni creațiile necesare". Că lucrurile nu stau așa, s-a arătat pe larg mai înainte. **Găsirea unor modalități mai elastice în relațiile economice dintre artiști și industrie rămîne un deziderat actual.**

Mai mulți interlocutori, printre care **Graziella Stoichiță,** artistă textilistă, membră în biroul secției de arte decorative a U.A.P., ne-au arătat că **„reglementarea limpede a dreptului de autor în artă, în general, și în special în ceea ce privește prototipurile de artă industrială, ar putea avea realmente efecte salutare în ceea ce privește ridicarea calitativă a creației din industrie.** Nu este oare firesc să întrebuințăm resursele artistice ale țării noastre în loc să importăm modele străine ?"

Chiar și tov. director ing. Vasile Dumitrescu de la M.I.U. socotește că **ar trebui încercate pe viitor, pe de o parte, unele modalități mai eficace de stimulare și utilizare a artiștilor în industrie :** de pildă, concursuri de prototipuri dotate cu premii (pe care d-sa le vede organizate, eventual, de Camera de comerț) ; **iar pe de altă parte, elaborarea unui sistem mai realist și mai diferențiat de cointeresare materială a artiștilor încadrați în industrie, între altele și în funcție de succesul comercial al articolului creat.**

Ideile și bunul gust în carantina practicilor birocratice

Am încercat să aflăm, pe cît ne-a fost posibil, în ce mod se orientează creația din industria ușoară : dacă există un sistem informațional, intern și extern, complex și metodic, pentru prospectarea pieților din punctul de vedere al conjuncturii generale tehnice și economice, al modei, al gusturilor și cerințelor specifice. Din cele aflate de la tovarășii de la M.I.U., precum și de la cei din fabrici, rezultă că în domeniile mai strîns legate de fluctuațiile rapide ale modei (în general, articole de îmbrăcăminte, încălțăminte etc.), orientarea producției are la bază un sistem informațional destul de amplu și activ : reviste, colecții de modele, documentări în străinătate, contracte cu firme străine care furnizează periodic documentația modei la zi, etc. Cauzele care împiedică deseori ca produsele industriei noastre ușoare să fie în pas cu moda par a se afla, în cazul acesta — cum vom arăta mai departe — în mare măsură în afara fabricilor și a Ministerului Industriei Ușoare. Ele își au originea în nesfîrșita birocrație a aprobării prețurilor, în racilele ce afectează atît sistemul de achiziționare a noutăților, cît și în funcționarea rețelei comerciale însăși.

Totuși, și aici, chiar M.I.U. poate și trebuie să ia multe măsuri de îmbunătățire. Tov. **Cosma Diaconescu,** director general al I.C.E. Româno-Export, ne-a arătat, de pildă, că deși informațiile despre linia modei sînt, în general, la zi, industria ușoară nu ajută destul, în acest domeniu, comerțul nostru exterior. „Lipsește mai ales — ne-a spus d-sa — un puternic centru de creație a modelelor, dotat cu utilaj corespunzător de eșantionare, un organism mobil și eficace, în stare să furnizeze întreprinderilor de export, la timp, colecții ample și variate de noi sortimente, de calitate, în linia și coloritul modei din anul următor ; și nu în cele ale modei depășite a anului în curs". În alte ramuri ale industriei ușoare însă nici nu se poate vorbi măcar de organizarea orientării creației ; fie că e vorba de fabricile de covoare și perdele sau de sticlărie, ce produc de cel puțin 10 ani cam aceleași modele învechite, din care multe sînt și lipsite de calități artistice ; fie despre fabricile de ceramică, care n-au mai înnoit modelele celor mai cerute articole — farfurii, cești etc. — de 10—15 ani ; fie despre producția de jucării, cea de corpuri de iluminat, de obiecte casnice s.a.m.d. ale căror sortimente sînt cu totul insuficiente ca varietate și calitate.

Dar lipsa unei serioase orientări a creației se ilustrează alteori prin aspecte într-un fel și mai păgubitoare ; în anumite cazuri, nici procesul grav, de mare răspundere, al proiectării unei noi fabrici nu se întemelează pe o documentație și pe studii destul de temeinice și absolut la zi. Așa, de pildă, din relatările unor buni cunoscători ai problemei, confirmate chiar de tov. **Vintilă Popescu,** inginer șef al Fabricii de stofe de mobilă din București, am aflat că în proiectarea acestei noi și însemnate unități industriale s-a strecurat un viciu supărător : marea majoritate a utilajului — războaie de tip Jacquard — nu mai corespundea nici la intrarea fabricii în producție, în 1965, actualelor cerințe tehnice și estetice. Noua tehnică a tapițeriei, cu material plastic spongios, ce datează de peste 15 ani, posibilitățile unor noi fire sintetice, precum și, în general, stilul mobilei moderne, impun stofe elastice, lavabile și, mai ales, cu desene simple. Pe de altă parte, sortimentele noi, propuse periodic de fabrici, ajung greu în magazine : fie din teama de a introduce articole noi ; fie, mai ales, din pricina incompetenței sau a rutinismului celor ce achiziționează. Or, dacă se cumpără, în majoritate, tot articole vechi — pe criteriul, sigur, „că merg" sau că „se cer" — fabrica nu are nici un interes să-și înnoiască sortimentele.

Nu numai atît : chiar atunci cînd comerțul cumpără noutăți, această marfă, prin excelență de sezon — de pildă imprimeurile — cu greu poate fi găsită în magazine. Tovarășii de la fabrica „Mătăsea populară" ne-au spus că, cercetînd periodic magazinele, nu-și găsesc „la vedere", în față, de obicei, decît modele vechi, unele create chiar acum 10 ani. Ultimele noutăți stau, de cele mai multe ori, ascunse undeva, deoarece „trebuie întîi vîndute stocurile vechi". Astfel, mărfurile care **de mult trebuiau soldate, continuă să fie stocate, în vreme ce noutățile se demodează.** Ne-a fost citat un caz semnificativ : anul trecut, comerțul interior a cerut cu insistență fabricii „Mătăsea populară" să accepte o comandă foarte dificilă într-un termen foarte scurt — un mare și variat sortiment de baticuri, modele noi, destinate sezonului de vară 1967 de pe litoral. Cu toate dificultățile, fabrica a livrat marfa la termen. Rezultatul ? O vînzare foarte redusă. De ce nu s-au cumpărat aceste creații, într-adevăr foarte frumoase ? Literalmente **pentru că nu s-au văzut.** Ele au fost ascunse printre obiecte de plajă — coșuri, pălării, papuci, saltele de cauciuc etc. — sau au fost utilizate ca material de etalaj... sub alte mărfuri !

La toate aceste greutăți se mai adaugă și alte întîrzieri, de pildă stagiul mult prea lung pe care trebuie să-l facă, inițial, un nou model. Mai mulți tovarăși din industria ușoară ne-au arătat că **de la creația și pînă la aprobarea prețului unui nou articol trece, în medie, un an și jumătate.** Firește că, deseori, după o astfel de carantină, produsul s-a demodat înainte de a ajunge în comerț.

Îmbunătățirea relațiilor dintre comerț și industria ușoară o preocupă și pe tov. prof. **Maria Pană Buescu,** artistă de reputație, care a pregătit cele mai multe dintre creatoarele de azi din industria textilă și care are o experiență de două decenii în comisiile de avizare ale M.I.U. **„Comerțul — ne-a spus d-sa — nu ține întotdeauna pasul cu industria. Mulți lucrători din comerțul interior nu se pricep să aleagă mărfurile, fiind cantonați la un nivel de mult depășit. Și chiar atunci cînd achiziționează sortimente noi, izbutite, de imprimeuri, nu știu să le pună în valoare.** Vitrinele și etalajele interioare sînt monotone, îmbîcsite, inestetic prezentate. Iar cei mai mulți vînzători nu știu nici să arate marfa, necum să sfătuiască cumpărătorul în alegerea ei ; ceea ce constituie nu numai o deficiență comercială, ci și una social-educativă".

Majoritatea interlocutorilor noștri sînt, de asemenea, de părere că o altă cauză pentru care publicul nu cumpără în destulă măsură noutățile este slaba publicitate : insuficientă, nesugestivă, neatrăgătoare și, îndeosebi, lipsită de eficacitate, în genul „Cumpărați articole textile în magazinele... preferate". Ca și cum cumpărătorul se încăpățînează, sistematic, să intre doar în magazinele pe care nu le poate suferi !

Una din metodele menite să amelioreze sistemul de comercializare poate fi și rețeaua de magazine pilot ale M.I.U., de prezentare a propriilor produse. Acestea au început să apară și vor expune cu precădere noutăți. Cel puțin, așa se promite!

IATĂ CUM AM DEVENIT CANIBAL

Dac-ar afla ai mei că am devenit canibal, așa dintr-odată, doamne ce s-ar mai speria. S-ar speria și sînt sigur că nu mai mi-ar deschide nici ușa. De teamă ! Te joci cu-n canibal ?

Cum am devenit canibal ? Am vizitat oțelăriile Simens Martin din Hunedoara. Și aici am văzut niște instalații care șomau. L-am întrebat pe cel care mă întovărășea :

— La ce folosesc astea ?

— La nimic.

— Le-ați făcut așa de frumusețe ? Ca un fel de pavoazare. Cît v-au costat ?

— Pînă acum 14 229 000... Trebuia să cheltuim 28 000 000 dar ne-am oprit la 14...

— Dacă nu vă opreați ?

— Cheltuiam 28...

— Și la ce foloseau ?

— La nimic.

— Atunci de ce v-ați apucat de aceste instalații ?

— Ca să cheltuim bani... De fapt instalația asta care ar trebui să răcească cuptoarele O.S.M.2 prin vaporizare s-a început în 1964 (UNA MIE NOUĂ SUTE ȘAIZECI ȘI PATRU) conform proiectului IPROMET nr. 14 820...

— Și ?

— S-a constatat că proiectele sînt greșite și cele aproape 15 milioane au fost înmormîntate.

— Dumneata unde lucrezi ? Iartă-mă că te întreb.

— La Ministerul...

— De care aparține combinatul ?

— Sigur că da. Am venit să văd și eu ce se mai întîmplă cu aceste instalații...

Oameni buni, niciodată n-am să vă pot explica cum s-a petrecut cazul. L-am mîncat cu servietă cu tot. În timp ce rodeam servieta, m-a întrebat (au fost ultimele lui cuvinte) :

— De ce-ai făcut asta ?

— Din cauză de milioane.

— Ești canibal, domnule... Trebuia să plec în străinătate să mă documentez în legătură cu această instalație.

— Cunosc. Au mai fost în străinătate mulți pînă acum și instalația tot așa a rămas. Să cheltuim iar niște bani ?

Doamne, ce l-am mai mîncat !

Aveam bilet de avion pentru întors acasă. Am renunțat la el. Puteam să mă duc acasă după cele întîmplate și să-i spun copilului meu : „mînca-l-ar tata" ? Nu fugea ?

Așa am devenit canibal. Dar să nu vă speriați. Nu mănînc orice om. Îi aleg.

De pildă, alaltăieri la Timișoara le-am mîncat unora doar urechile. De ce ? Secția industrie locală a fostului sfat popular Banat a luat prin transfer în anul 1965 o instalație „Frigo", (în valoare de un milion fără ceva). Au luat-o prin transfer, dar n-au știut pentru ce-au luat-o. Unii susțineau că e nevoie de ea pentru extinderea fabricii de răcoritoare, iar alții votau pentru amenajarea unui patinoar artificial ; ca să împace și capra și varza (din capul unora) instalația a fost demontată și împărțită la doi. O parte din ea în momentul de față se găsește la serviciul horticol Timișoara. Au transferat-o acolo pentru că fiind unitate bugetară nu plătește amortismente. Dacă ar pune-o în funcțiune să răcească măcar iarba verde, tot ar fi ceva. Dar „Frigo" ruginește, se descompletează și ce nevoie ar fi de această instalație în altă parte ! Le-am mîncat urechile ca arvună. Dacă n-o pun cît mai curînd în funcțiune ori n-o trimit în alt județ unde e nevoie de ea, iau niște medicamente de poftă de mîncare și mai trec pe-acolo.

La Minișul de Sus — Arad, am avut o masă copioasă. Am mîncat un beneficiar și trei constructori și mai am de mîncat... Aici în anul 1963 au început lucrările de amenajare a unei cariere de diatomită (diatomita se folosește și la fabricarea unor cărămizi de izolare termică). Beneficiar : Întreprinderea județeană de industrie locală, constructor : grupurile nr. 2 și 3 ale Trustului de construcții Bihor — Oradea. Valoarea lucrărilor : 5 595 000 lei. Termen de dare în folosință 30 septembrie 1964. Această lucrare, nici acum după patru ani nu este terminată. Cariera furnizează doar o parte din diatomita prevăzută în plan și aia cu mare umiditate. (Au plătit pînă acum beneficiarilor 459 468 lei penalizări).

Rog pe această cale pe tovarășii din ministerul care se ocupă de carieră și mai ales amenajarea ei, să-mi lase cîte un bon la poartă, am o poftă de mîncare... Trec joi pe-acolo.

În centrul orașului Arad, din inițiativa O.N.T.-Carpați s-au alocat 26 milioane și ceva pentru construirea unui hotel turistic cu 12 etaje. Peste o lună el ar trebui să fie dat în folosință. Turiștii să fie mulțumiți dacă la anul vor fi găzduiți aici, pentru că deocamdată această construcție se pare că n-are stăpîn. O.N.T.-ul l-a plasat TAPL-ului Arad, ca la 2 aprilie 1967 să-l predea agenției sale din Arad, care a refuzat să primească motivînd că nu are personal de specialitate. În această situație O.N.T.-Carpați a emis la 15. II. 1968 ordinul 65 prin care se hotărăște ca de la 1 martie 1968 să ia ființă și la Arad Întreprinderea de Hoteluri și Restaurante. Acest I.H.R. să se ocupe și de aceste 26 milioane și ceva. Adică... de hotelul turistic din centrul orașului. Pînă în momentul de față acest ordin nu s-a executat. La Arad nu s-a înființat I.H.R. ceea ce înseamnă că amintitul hotel nu are stăpîn. E drept că din cînd în cînd Bucureștiul mai trimite cîte un delegat să vadă ce se mai petrece, dar nu știu dacă O.N.T.-ul a observat că delegații nu se mai întorc. Îi mănînc eu pînă dau de proprietarul care ar trebui să supravegheze lucrările.

La Timișoara, dacă vreau, am „hrană rece" pentru un an. Un an și ceva. În Parcul Pionierilor, niște oameni de la comitetul geologic au început să sape pe baza unor studii un puț încă de-acum doi ani. Au săpat ei ce-au săpat pînă au ajuns la o mie de metri. (pe verticală, nu pe orizontală). La o mie de metri au dat peste niște apă cu o temperatură de 50° C. Niște apă bogată în săruri asemănătoare cu cea de la Herculane. Eliberată din chingi apa a început să țîșnească. Fericiți de bogăția smulsă subsolului gospodarii orașului au început să sară în sus. De bucurie, bineînțeles.

— Facem un complex balnear.

— Ba facem un strand cu adînciturі diferite.

— De ce nu complex balnear ?

Ca să nu-i inunde pînă se decid, au împins apa termală printr-o țeavă în Bega. (povestea asta a costat peste un milion). Și astfel, de doi ani această bogăție de apă mărește Bega, și atîta tot. Edilii însă și acum sar în sus de bucurie că au apă termală. Aici mi-a fost mai greu să-i mănînc pentru că sar într-una. Mi-e greu să-i prind.

După foiletonul ăsta trebuie să mă internez. Cum mănînc unul, cum îmi apare herpes.

foileton de Nicuță TĂNASE

Cu prilejul unei discuții organizate de Camera de comerț la începutul acestui an, rectorul Institutului de arhitectură „Ion Mincu" și rectorul Institutului de arte plastice „N. Grigorescu" remarcau că cei care solicită și propun, cu insistență, de multă vreme, măsuri pentru dezvoltarea esteticii industriale în țara noastră nu sînt, în general, cum ar fi fost firesc, reprezentanții industriei și ai comerțului, ci, cu precădere, artiști, arhitecți, profesori, critici etc. Faptele ilustrează o deficiență de concepție. Dacă problemele fundamentale ale relației dintre artă, industrie și comerț sînt încă prea puțin cunoscute la noi, dacă nu există încă una sau mai multe instituții care să organizeze și să stimuleze activitatea pe planul esteticii industriale, dacă nu avem încă școli și institute care să pregătească artiști creatori de modele pentru toate ramurile industriei, cauza rezidă îndeosebi în aceea că valoarea esteticii industriale, ca criteriu economic competitiv, nu e încă general recunoscută nici măcar acolo unde ea trebuie firesc și din plin cultivată : în fabrici, în comerț și în ministerele lor coordonatoare.

Concluzia se impune de la sine : toate aceste probleme nu pot fi rezolvate decît în cadrul forurilor direct interesate. Fără propuneri concrete, temeinice și competente din partea lor, fără înțelegerea necesității unei colaborări strînse între adevărata creație și producția bunurilor de larg consum, nu se vor putea lua măsurile menite să ducă la radicala schimbare a situației.

pagina economică

EI RISIPESC AVUTUL OBȘTESC PENTRU CĂ NU SÎNT PUȘI SĂ PLĂTEASCĂ

Adevăratul gospodar al oricărei unități economice se remarcă prin grija cu care chibzuiește fiecare ban cheltuit ; se gîndește din vreme ce-i trebuie, își face bine socotelile și apoi trece nu numai la achiziționarea diferitelor materiale, dar și la valorificarea lor corespunzătoare. Altfel, riscă să cheltuiască bani fără ca fondurile utilizate să-i aducă un spor de producție, un spor de eficiență economică. Sînt totuși oameni însărcinați cu administrarea fondurilor care știu doar atît : banii trebuie să circule. Cum anume, pe ce să fie cheltuiți și, mai ales, ce cîștig trebuie să aducă —, sînt întrebări pe care nu și le pun încă. Tocmai la asemenea „gospodari" vreau să mă refer în rîndurile de față, uzînd de constatările prilejuite de o recentă anchetă efectuată de către organele Direcției teritoriale de control și revizie nr. 10 Galați pe rampele stațiilor C.F.R. și în depozitele unor unități economice din județele Galați și Brăila.

Este de prisos să insistăm în demonstrarea importanței utilizării corespunzătoare a materialelor. Aș aminti doar că, în cele mai multe dintre unitățile economice din județele Galați și Brăila prinse în acțiunea de control, este vizibilă și lăudabilă preocuparea de a se asigura o depozitare și o conservare atentă a materialelor. În acest context, manifestările de superficialitate, risipa sînt cu atît mai de neînțeles. Dar să examinăm lucrurile pe rînd. Să vedem, mai întîi, cum se ocupă diferite unități economice de depozitarea, conservarea și preluarea materialelor de pe rampele stației C.F.R.

În stația de cale ferată Brăila-port au sosit, încă de la începutul lunii aprilie a.c., pe adresa I.A.S. Stîncuța, 2000 kg uree, 2000 kg sulfat de amoniu, și 1500 kg dublitox, care pînă la ora controlului — și trecuseră destule zile de atunci — nu au fost transportate la locurile de producție, fiind lăsate pe rampă fără să se gîndească cineva la faptul că orice clipă de întîrziere se soldează cu pierderi, fie prin împrăștiere, fie prin acțiunea agenților atmosferici. În stația C.F.R. Tecuci, neglijența se manifestă și în alte ipostaze. Îngrășămintele chimice sosite aici nu se descarcă în condiții corespunzătoare, din care cauză o parte din saci se sparg. Această revoltătoare nepăsare față de bunuri materiale atît de prețioase a costat mult gospodăriile agricole de producție din jurul stației amintite, pentru că o bună parte din îngrășăminte s-a împrăștiat și amestecat cu pămînt. Aglomeratul obținut împreună cu cantitățile de îngrășăminte uitate la rîndul lor pe rampă de alte unități agricole din împrejurimi, a format o platformă de îngrășăminte pe o suprafață de 200 m. p., cu o grosime de 1 metru, care, datorită întemperiilor, s-a degradat și pietrificat. În felul acesta a fost scoasă din circuitul economic o cantitate de circa 70—80 de tone de îngrășăminte.

Pe rampele C.F.R. sînt uitate însă și altfel de materiale. La Liești, de pildă, s-a descărcat încă de la 26 octombrie 1967 un vagon cu stîlpi-beton pentru linia de înaltă tensiune, pe care beneficiarul — Întreprinderea de electricitate Galați — nu are nici acum de gînd să-i ridice și să elibereze rampa respectivă. De asemenea, în această stație, încă de la începutul lunii martie a.c., s-au descărcat 200 tone piatră spartă pentru Întreprinderea de construcții, sistematizare și terasări Hîrșova, din județul Constanța. Pe cine așteaptă unitățile vizate să le facă operațiunea de descongestionare a rampei C.F.R. ? Lucruri asemănătoare s-au constatat și în stația C.F.R. Jirlău, ca și în stația C.F.R. Făurei. Pe rampa stației Jirlău, bunăoară, au rămas fără „stăpîn" 30 tone stîlpi-beton, descărcați la 9 noiembrie 1967, și alte 40 tone stîlpi de înaltă tensiune, descărcați la 28 martie a.c. Lor li se adaugă și cantitatea de 409 tone pavele și piatră cubică care nu numai că se pot împrăștia, dar sînt și susceptibile de înstrăinare. În stația C.F.R. Făurei este uitată o cantitate de 80 000 kg lemne de foc și 100 000 kg cărbuni care nu sînt sub îngrijirea nimănui. Toate acestea arată o situație gravă și intolerabilă în ce privește mînuirea și gospodărirea valorilor materiale.

Dar să urmărim firul lucrurilor și să vedem ce se întîmplă cu materialele care au avut totuși „fericirea" de a fi ridicate de pe rampele stațiilor C.F.R. Au fost ele bine depozitate și conservate acasă la beneficiari ? Dacă am început cu îngrășămintele chimice, să ne referim deocamdată tot la acestea. La I.A.S. Ivești, din județul Galați, îngrășămintele chimice se aflau depozitate pe un teren viran sub cerul liber. Consecința : în urma mai multor ploi s-a pietrificat cantitatea de 1000 kg sare potasică și 1000 kg azotat de amoniu. Paguba constă nu numai în diminuarea eficienței îngrășămintelor respective, ci și în cheltuieli suplimentare ce vor fi necesare ulterior ; pentru că ele vor trebui mai întîi să fie sparte, iar administrarea în sol în aceste condiții nu se mai poate face mecanic, ci doar manual. O altă mostră a neglijenței. La I.A.S. Barboși, ferma nr. 3 din comuna Serbești, județul Galați, cantitatea de 147 110 kg superfosfat și 28 900 kg azotat de amoniu s-a depozitat direct pe pămînt, sub cerul liber. Un prim bilanț al acestor stări de lucruri : sacii ce au fost în contact direct cu pămîntul s-au spart, iar îngrășămintele respective s-au împrăștiat. Bineînțeles, cantitatea respectivă de îngrășăminte și-a pierdut în mare măsură din substanțele active, iar o bună parte s-a și pietrificat.

Un tratament inadecvat de depozitare a materialelor aplică și unele unități de construcții-montaj. De-a lungul liniei de garaj de la depozitul grupului 1 construcții al T.C.L. Galați, se află aruncate de-a valma mari stive de cărămizi care au fost descărcate din vagoane fără nici o chibzuială, ceea ce a făcut să crească simțitor volumul spargerilor. La aceasta se adaugă grămezile întregi de cărămizi lăsate pe drumurile de acces și care au fost transformate de roțile mașinilor în țăndări. Recepționerul P. Chirilă ne-a informat că spargerile se datoresc și lucrătorilor de la C.F.R. care bruschează vagoanele în timpul manevrelor, ceea ce face să se degradeze în parte cărămizile încărcate. Vitregia „sorții" năpăstuiește și alte materiale din depozitul acestei întreprinderi. De regulă, bitumul l-am văzut trîntit în dezordine peste grămezile de balast și cărămizi. Zeci de tone de fier-beton stau împrăștiate la voia întîmplării, împotmolite în noroi și în bălțile cu apă. Dacă în unele dintre cazurile amintite s-au încercat formulări de scuze și justificări, îi întrebăm, totuși, pe acești „gospodari" ce i-a împiedicat să protejeze cum se cuvine tîmplăria din lemn sau stivele de saci cu ciment care stau de multă vreme sub cerul liber ?

Am mers și alături, la depozitul șantierului 4 instalații și al bazei de producție industrială și de deservire — ambele ale T.C.L. Galați. Primul depozit este profilat pe materiale cu dimensiuni mari, iar în celălalt sînt depozitate articole de instalații sanitare. La prima impresie domnește ordinea. Cum deschizi însă ușile încăperilor respective te izbesc în ochi grămezile cu resturi din articolele de instalație sanitară sparte, stive întregi de fel și fel de obiecte din faianță deteriorate, fie în timpul transportului sau la descărcare, fie la manipulările făcute ulterior în interiorul depozitului. Situația exactă a pierderilor nu se cunoaște, așa cum nu se cunosc nici vinovații. La acestea se adaugă și un însemnat număr de radiatoare pentru calorifere, sparte, precum și o serie de căzi pentru baie și alte materiale similare ce s-au spart din aceleași cauze și stau azvîrlite pe afară.

Exemplele de proastă gospodărire nu se epuizează aici. Lor le adăugăm pe cele care le-am notat la depozitele și la punctele de lucru de pe șantierele Întreprinderii 7 construcții-montaj Galați, Întreprinderii de construcții și montaje siderurgice Galați, Centralei electrice și de termoficare Galați, la șantierele I.S.C.M. Brăila sau șantierele I.C.S.I.M. din Galați și Brăila, unde se constată o serioasă risipă de ciment, de fier-beton, de cofraje, de geamuri etc., iar autobasculantele ce sînt etanșate necorespunzător, în fuga după tone/km, împrăștie pe căile de acces tone și tone de beton.

În fața realităților oferite de glasul implacabil al documentelor, te întrebi cum de mai apar încă astfel de lucruri de neconceput. O explicație ne stă la îndemînă. Gestul filantropic al forurilor tutelare care pompează la unitățile din subordine fonduri bănești peste nevoile reale ale producției. Și mai dăunător este că pe parcurs acestea nu mai urmăresc modul în care se gospodăresc sumele alocate. Credem, deci, că apare cu suficientă claritate necesitatea unei atente cîntăriri a cerințelor pe viitor, atît la finanțarea unităților cît și la angajarea operațiunilor de aprovizionare tehnico-materiale. De prisos poate să arătăm că serioase obligații revin și organelor tutelare. Acestea ar trebui să se intereseze mai mult și de modul în care se depozitează și se gospodăresc valorile materiale, atunci cînd se deplasează în unitățile subordonate.

Oricum este absolut necesară schimbarea actualei optici dăunătoare, pentru că irosirea oricăror valori materiale înseamnă pagube aduse colectivității. Elementul hotărîtor al acestei dorite schimbări de atitudine socotesc că îl constituie aplicarea rigorilor răspunderii materiale directe și personale. Toate actele de risipă și consecințele lor să fie suportate necondiționat pe toată linia, de la întreprindere pînă la ministere. Dacă se privesc lucrurile din acest unghi, finalitatea va fi indiscutabil una singură : o gospodărire responsabilă a fondurilor și resurselor materiale încredințate, care constituie un element de seamă în sporirea și ieftinirea producției.

Nicolae NICHITA
controlor revizor principal
Direcția teritorială de control
și revizie nr. 10 Galați

ÎN JUDEȚUL BUZĂU

Expectativă în fața unei idei prețioase privind creșterea producției de lapte

Printre județele țării, Buzăul ocupă un loc important în producția agricolă și zootehnică. Aici, ambele ramuri se îmbină armonios, condiționîndu-se reciproc în dezvoltarea lor. Așa se explică și faptul că toate întreprinderile agricole de stat și cooperativele agricole au ferme zootehnice în cadrul cărora creșterea vacilor de lapte are o pondere însemnată.

O analiză economică făcută pe primele trei luni ale anului a demonstrat că, de la fiecare din cele aproape 20 000 vaci de lapte crescute în cooperativele agricole s-au obținut, în medie, cîte 313 l lapte. Acest rezultat însă nu reprezintă un etalon real al posibilităților existente, pentru că multe cooperative obțin producții cu 200 l mai mult decît media pe județ, în timp ce altele, care dispun de aceleași condiții, obțin o producție de lapte sub media amintită. Cooperativele agricole Brădeanu, Vîlcele, Cîrligu-Mare, Rîu, Racoviței și altele cresc între 400—700 vaci de lapte și obțin într-un trimestru producții cuprinse între 487 și 654 litri lapte. În același timp, la Pogoanele, Cilibia, Lunca, Caragele s-a obținut, în aceeași perioadă, doar cîte un litru de lapte pe zi de la fiecare vacă furajată. La cooperativa „Zori Noi" din Pogoanele, unitate cu mari posibilități, vacile de lapte au devenit prematur „pensionare". Ele consumă enorm de mult, dar produc extrem de puțin. Trei luni la rînd, aici de la vacile furajate s-a obținut sub un litru de lapte pe zi de la fiecare. La cooperativa Cilibia numai 77 vaci erau mulse din efectivul de peste 200 capete.

Pornind la lucru, Comitetul județean de partid Buzău a stabilit, în cadrul ansamblului de măsuri pentru dezvoltarea zootehniei, ca ziarul „Viața Buzăului" să pună la dispoziție coloanele sale pentru o amplă discuție, bazată pe studii temeinice, care să scoată la iveală cele mai bune soluții menite să asigure într-un timp cît mai scurt creșterea producției de lapte în fiecare fermă specializată, să se reducă cît mai grabnic diferențele de la o fermă la alta, să se generalizeze cu promptitudine experiența pozitivă a fermelor fruntașe. Experiența, competența și pasiunea cu care cei mai mulți dintre lucrătorii fermelor zootehnice s-au ocupat de creșterea vacilor de lapte a constituit izvorul comun, pentru a pune în practică o valoroasă inițiativă, cu o eficientă și deosebită rezonanță economică. Autorii ei au intitulat-o „700 litri de lapte, de la fiecare 100 kg greutate vie". În ce constă esența acestei inițiative ? Care sînt avantajele extinderii ei în toate fermele județului ?

Inițiativa a pornit de la ferma Stîlpu, aparținînd I.A.S. Buzău. Ferma are în prezent 750 vaci cu lapte din rasa „Roșie dobrogeană". Este bine știut că greutatea fiecărei rase de vaci specializate pentru producția de lapte diferă, dar ceea ce nu diferă prea mult este consumul de furaje investit, la o constantă a greutății, indiferent de rasă. Meritul deosebit al colectivului fermei Stîlpu constă tocmai în faptul că a știut să sesizeze la vreme potrivită această nesecată rezervă a creșterii producției de lapte și căile ce pot duce sigur la eliminarea acestei diferențieri cît și la reducerea cheltuielilor mari investite pentru obținerea producției de lapte.

Răsfoind statisticile fermei am consemnat că față de planul primelor două luni ale anului cantitatea de lapte zilnică a fost depășită cu 245 hl, obținîndu-se 9,6 l lapte pe zi de la fiecare vacă în lactație. Exemplul oferit de fruntașii fermei dovedește existența, în continuare, a unor rezerve de sporire a producției. De pildă, îngrijitorii mulgători Pompiliu Stoian și Constantin Burlacu au obținut, pînă acum, cîte 14 litri de lapte pe cap de vacă mulsă, depășindu-se sarcinile de plan în numai 2 luni cu peste 500 de litri. Colectivul acestei ferme, angajat într-o continuă luptă cu rutina, a îndeplinit indicatorii de plan. Lucrătorii de aici și-au stabilit în paralel cu sarcinile de plan și un obiectiv propriu : să realizeze „700 litri de lapte la fiecare 100 kg greutate vie".

Tehnicianul fermei, *Ionel Vîlcu*, ne-a spus : „Obiectivul nostru, judecat în funcție de greutatea totală a vacilor de lapte existente, se concretizează în realizarea unei producții medii de peste 3 400 de litri de lapte de la fiecare vacă furajată, asigurîndu-se astfel depășirea producției stabilite în plan cu peste 300 de litri lapte pe vacă".

O astfel de formulare a sarcinilor ce și le-au propus zootehniștii de la Stîlpu în ridicarea continuă a producției de lapte are caracter generalizator în perspectivă. Se știe că există o mare variabilitate în cadrul efectivelor de vaci crescute în fermele unităților agricole din județul Buzău atît ca rasă, cît și ca însușiri individuale. De asemenea, este cunoscut că în asigurarea necesarului de hrană se are în vedere nu numai realizarea producției prevăzută dar și întreținerea funcțiilor vitale la 100 kg greutate vie, pentru care este necesar un consum relativ constant de furaje și deci cheltuieli obligatorii. Din aceste motive crescătorii de vaci de la ferma Stîlpu au ales sistemul de măsurare a producției la o constantă, care poate fi socotită valabilă pentru fiecare fermă. În prezent sînt multe vaci care depășesc acest nivel de producție.

Mai mulți specialiști și conducători ai organizațiilor noastre agricole centrale, acordînd interviuri redacției ziarului „Viața Buzăului", au susținut această inițiativă.

Ing. Nicolae Barbu, vicepreședinte al Consiliului Superior al Agriculturii : „Inițiativa de a obține cîte 700 litri de lapte la 100 kg greutate vie, în cursul unei lactații, este un obiectiv mobilizator, care trebuie atins în cît mai multe unități agricole. Se cere să se ia măsuri energice pentru asigurarea bazei furajere și pregătirea corespunzătoare a furajelor...".

Ing. Constantin Iftodi, vicepreședinte al Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție : „Raportarea producției de lapte la greutatea animalului înseamnă mai întîi valorificarea completă a capacității biologice de producție a acestuia, iar în al doilea rînd, folosirea eficientă a furajelor, întrucît cantitatea de furaje consumată este legată de greutatea animalului. Apreciez că în județul Buzău, ca și în restul țării, de altfel, cooperativele agricole trebuie să acorde toată atenția producției de lapte. Atingerea obiectivului lansat este pe cît de posibilă, pe atît de necesară".

Însușindu-și inițiativa, numeroase ferme de stat și cooperative agricole din județul Buzău au reușit să sporească cu mult producția de lapte, obținută de la aceeași rasă de vaci în anii precedenți. Dar rezervele în acest important sector al zootehniei sînt încă foarte mari și stau nevalorificate. O explicație o constituie și stilul de muncă al Direcției agricole și a uniunii județene a cooperativelor agricole Buzău. Nu am amintit nimic despre ele, pentru că nu au întocmit nici măcar așa, în virtutea obișnuinței, un „plănulet" pe hîrtie pentru stimularea și generalizarea acestei inițiative valoroase pe cuprinsul județului. Se pare că la specialiștii acestor două organe agricole din județ s-a încetățenit prea repede ideea că totul se face de la sine. Întrebat de ce nu se întreprinde nimic pentru generalizarea acestei inițiative, tov. ing. Gheorghe Mihai, directorul Direcției agricole județene Buzău, s-a justificat aruncînd vina pe seama secetei. Aceasta, desigur, este soluția cea mai comodă. O asemenea atitudine nu numai că nu va asigura punerea în valoare, generalizarea inițiativei meritorii a crescătorilor de animale de la ferma din Stîlpu, dar va avea consecințe negative asupra producției zootehnice în general. Și în această privință au un cuvînt greu de spus organele locale și în primul rînd comitetul județean de partid, precum și organele centrale de stat și agricole, ai căror reprezentanți, așa cum am văzut, au apreciat inițiativa celor de la Stîlpu ca deosebit de valoroasă.

Ing. Petronius ANGHEL
Victor DELEANU
corespondentul „Scînteii"

Obiectivul central — realizarea capacității de producție

tribuna experienței înaintate

Prin folosirea cu randament tot mai ridicat a instalațiilor, desfășurarea unei munci de înaltă calificare și organizarea corespunzătoare a producției și a muncii în combinatul nostru, la toate instalațiile din cadrul uzinei de sodă și produse clorosodice și ale uzinei de insectofungicide și produși organici, indicatorii proiectați s-au atins cu mult înainte de termenul prevăzut. Mai mult chiar, la unele instalații am reușit să dublăm și chiar să triplăm capacitățile de producție.

Eforturi stăruitoare pentru atingerea parametrilor prevăzuți în proiectul tehnico-economic ne-a solicitat uzina de policlorură de vinil. Intrarea în funcțiune a acestei uzine a ridicat în fața noastră probleme deosebit de grele, generate atît de dificultățile proprii fabricației de produși macromoleculari și de anumite imperfecțiuni ale proiectelor, cît și de insuficienta experiență în acest domeniu nou. De aceea, au fost necesare nu numai completări, modificări și îmbunătățiri ale instalațiilor, ci chiar și suprimarea unor faze de fabricație și introducerea de noi faze în fluxul tehnologic.

Obiectivul principal asupra căruia ne-am concentrat toate forțele a fost **atingerea capacității de producție proiectate.** Conducerea combinatului, întregul colectiv al acestei unități au considerat în permanență că asigurarea tuturor condițiilor pentru funcționarea uzinei la capacitatea proiectată și peste aceasta constituie **elementul determinant al atingerii tuturor indicatorilor tehnico-economici proiectați.**

Desigur, problemele au fost atît de vaste, atît de complexe, încît nu puteau fi rezolvate prin acțiuni de campanie. Examinarea periodică a situației de la această uzină ne-a permis să stabilim un șir de măsuri concrete. Ceea ce cred că se cuvine remarcat este faptul că, **în realizarea lucrărilor de modificare și perfecționare a instalațiilor, ne-am bizuit, în mare măsură, pe posibilitățile noastre interne.** Înlocuirea fazei de uscare a gazelor reacționate prin răcire și injecție de metanol, înlocuirea solventului din import, pentru recuperarea clorurii de vinil monomer din gazele reziduale, cu un solvent fabricat în combinat, modificarea sistemului de amestecare a reactanților, îmbunătățirea tehnologiei de fabricare a catalizatorului de sinteză — sînt numai cîteva din problemele rezolvate, cu mijloace proprii, de colectivul nostru de muncitori, ingineri și tehnicieni. Efectele acestor măsuri nu au întîrziat să se arate : potențialul de producție al uzinei a crescut simțitor. Firește, unele completări și modificări ale instalațiilor din această uzină nu au putut fi efectuate cu posibilitățile noastre interne ; ele au necesitat noi fonduri de investiții.

Stăruința noastră pentru atingerea capacității proiectate la această uzină am îmbinat-o cu eforturile pentru realizarea de produse de calitate superioară. Ca să îmbunătățim calitatea policlorurii de vinil, problemă de maximă importanță pentru asigurarea competitivității acestui produs, au fost concentrate importante forțe de cercetare. S-au efectuat sute de experimentări de laborator și industriale, pe baza cărora s-a obținut un produs corespunzător. Stimulînd puternic inițiativa și priceperea celor mai buni ingineri, cercetători, maiștri și muncitori din uzină, **am reușit ca** — prin modificări cu mijloace proprii — **să obținem un produs la nivelul celor mai bune sortimente similare fabricate în străinătate.**

Dar, după cum este și firesc, succesele minime nu ne-au mulțumit. De aceea, am inițiat proiectarea unei noi instalații de rectificare și recuperare a clorurii de vinil la presiune, folosind utilaje disponibile din sectorul industriei chimice și un minimum de fonduri valutare. Această instalație, aflată acum în probe tehnologice, garantează ridicarea la un nivel și mai înalt a calității policlorurii de vinil, competitivitatea acestui produs pe piața externă, economisirea maximă a frigului, reducerea consumului specific de materie primă sub prevederile proiectului, precum și realizarea prețului de cost și a beneficiilor la nivelul proiectat.

Întrucît preocuparea centrală a fost canalizată spre atingerea capacității proiectate, aceasta fiind premiza sigură a realizării celorlalți indicatori, cu sprijinul direct al Ministerului Industriei Chimice au fost efectuate unele completări în uzină, menite să asigure corelarea între diferitele faze de fabricație. S-a realizat și pus în funcțiune anul trecut instalația de acetilenă din carbid, au fost montate încă două reactoare de sinteză a clorurii de vinil, ceea ce asigură un plus de producție de 10 la sută ; de asemenea, s-a montat cea de-a treia coloană de regenerare a solventului în instalația de acetilenă. Pe baza acestor măsuri, **s-au creat condiții pentru depășirea capacității proiectate inițial la uzina de P.V.C. și majorarea acesteia cu circa 2 000 tone pe an.** În aceste condiții, prin scăderea ponderii cheltuielilor generale pe unitatea de produs, indicatorii tehnico-economici vor fi substanțial îmbunătățiți.

Se poate aprecia că realizările din primul trimestru al acestui an au ridicat uzina de policlorură de vinil la un nivel economic superior, neatins nici în cele mai prospere perioade ale anilor precedenți. Începînd cu luna martie, în special, s-au creat condiții ca sortimentul policlorură de vinil să fie realizat în mod ritmic, la nivelul sarcinilor din planul de stat și al capacității de producție proiectate. Edificator în această privință este faptul că, **în comparație cu aceeași perioadă a anului trecut, în primul trimestru al acestui an, atît producția globală cît și productivitatea muncii pe salariat au crescut în această unitate a combinatului cu 9,6 la sută.**

Nu putem trece cu vederea faptul că în ridicarea la un nivel calitativ superior a activității economice a acestei uzine, un rol important l-a avut acțiunea de organizare științifică a producției și a muncii. Datorită studierii sistematice a situației uzinei, s-au putut găsi căi și posibilități suplimentare de îmbunătățire a indicatorilor tehnico-economici. Centralizarea pe combinat a unor operațiuni comune tuturor instalațiilor, folosirea mai eficientă a forței de muncă, întărirea disciplinei în muncă — sînt numai cîteva dintre măsurile complimentare, care au contribuit la obținerea rezultatelor amintite.

Colectivul combinatului nostru este hotărît să nu precupețească nici un efort pentru perfecționarea continuă a activității productive în toate sectoarele, pentru ridicarea eficienței economice la un nivel superior.

Ing. Aurel TEODORU
director general
al Combinatului chimic Borzești

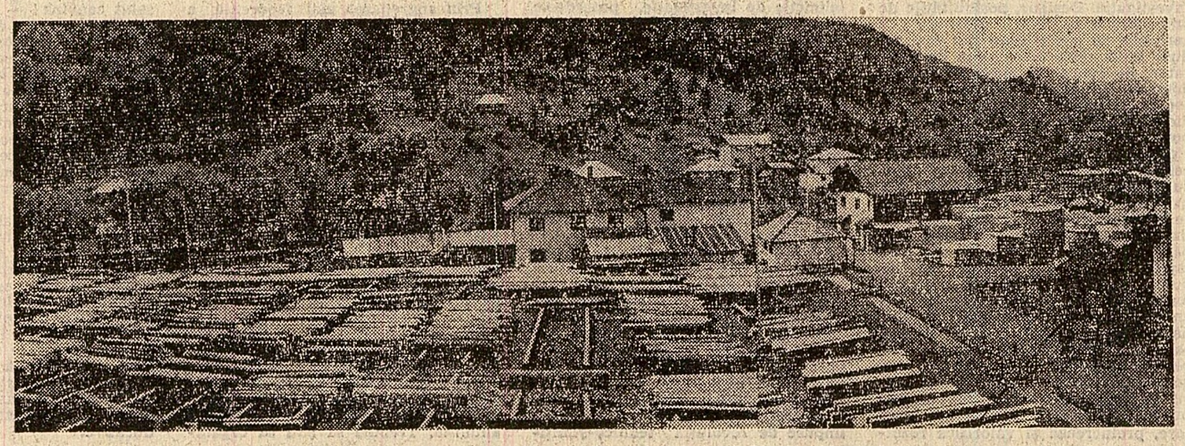

Fabrica de cherestea din Bistrița Bîrgăului, județul Bistrița Năsăud (Foto : S. Cristian)

LA UZINELE „STEAGUL ROȘU"-BRAȘOV

Agenda de lucru a comitetului de direcție

Adunarea generală a reprezentanților salariaților de la Uzina de autocamioane Brașov consacrată constituirii comitetului de direcție, s-a desfășurat într-o atmosferă de lucru. Ca organ de conducere colectivă a întregii activități a întreprinderii, comitetul de direcție de aici este format din 21 de persoane, din care 15 cadre cu munci de răspundere și specialiști numiți de ministerul de resort, președintele comitetului sindicatului, investit cu acest drept pe baza legii, și 5 muncitori aleși de adunare ca reprezentanți ai salariaților.

Constituirea comitetului de direcție, ca și informarea prezentată adunării de directorul general al uzinei, ing. *Gheorghe Trică*, cu privire la îndeplinirea planului pe primele 4 luni și sarcinile ce revin în continuare colectivului întreprinderii, au oferit o bază largă de discuții, dominate de grija pentru funcționarea în cît mai bune condiții a acestui organ de conducere colectivă, pentru perfecționarea permanentă a activității economice a uzinei.

— Neîndoielnic — a arătat tov. *Octav Căpitan*, inginer șef pentru producție — comitetul de direcție va trebui să se sprijine în permanență pe larga participare și inițiativa colectivului în rezolvarea tuturor problemelor pe care le ridică viața economică a întreprinderii. Dar cred că cel mai important lucru este ca, încă de la început, în activitatea comitetului de direcție să se instaureze un climat propice dezbaterii creatoare și aprofundate a problemelor majore, curente și de perspectivă, care se ridică în uzină, să asigure un larg schimb de păreri în spirit democratic. Numai în felul acesta se va putea realiza o optimizare a deciziilor pe care le va lua.

Alți vorbitori s-au referit în cuvîntul lor la cîteva probleme importante care trebuie să stea imediat în preocuparea comitetului de direcție. „După cum se știe — a spus tov. *Alexandru Marincovici*, inginerul șef al uzinei — uzina noastră parcurge în actualul cincinal o etapă de amplă dezvoltare a capacităților de producție. Printre obiectivele de mare importanță, în cadrul planului de investiții, figurează o turnătorie de fontă cu o capacitate de 55 000 tone piese turnate și o secție de tratamente care urmează să intre în funcțiune parțial chiar în acest an. Îndeplinirea planului anual de investiții și terminarea obiectivelor la datele prevăzute depinde de măsurile ce se vor lua încă de pe acum pentru organizarea temeinică a lucrărilor și aducerea utilajelor tehnologice pe șantier. Tocmai de aceea consider că problemele legate de realizarea întocmai a investițiilor trebuie să fie examinate cu toată responsabilitatea de comitetul de direcție. Nici un moment nu poate scăpa din vedere că de modul în care vor fi realizate lucrările prevăzute în acest an depinde, în ultimă instanță, îndeplinirea sarcinilor trasate uzinei de către Congresul al IX-lea al partidului".

Ing. *Victor Herța*, șeful secției motor, a arătat că, deși în ultimii ani s-au obținut progrese reale pe calea îmbunătățirii calității autocamioanelor, mai sînt totuși lucruri de rezolvat în acest domeniu. El a subliniat necesitatea de a se dovedi mai multă receptivitate și operativitate în ce privește aducerea unor îmbunătățiri autocamioanelor și, mai ales, execuției unor repere. În acest scop, comitetului de direcție îi revine sarcina să mobilizeze forțele tehnice din uzină pentru a găsi soluțiile cele mai economice care să ducă la ridicarea pe o treaptă superioară a nivelului calitativ al produselor.

Președintele comitetului sindicatului, *Aurelian Nistor* și ing. *Nicolae Zoldi*, șeful secției turnătorie de fontă, s-au referit la o altă sarcină majoră care trebuie să polarizeze preocuparea comitetului de direcție. Este vorba de gospodărirea mai judicioasă a metalului. Mari rezerve în această privință pot fi puse în valoare în uzină, mai ales prin reducerea volumului rebuturilor. Este adevărat că în acest domeniu s-au obținut în ultima vreme unele rezultate pozitive. De la 2,9 la sută în trimestrul IV 1967, nivelul rebuturilor a scăzut pe uzină la 1,89 în trimestrul I din acest an. Dar posibilități există încă multe. În secția turnătorie de fontă, de pildă, rebutul a crescut în acest an față de anul trecut. Sub această formă continuă să se risipească încă mari cantități de metal. Despre necesitatea imprimării unui înalt spirit gospodăresc în folosirea metalului a vorbit și sculerul *Iosif Tohăneanu*. El a arătat că se înregistrează pierderi însemnate de metal prin execuția unor S.D.V.-uri care după ce sînt confecționate nu mai sînt utilizate.

În cadrul adunării reprezentanților salariaților s-au făcut și alte sugestii și propuneri cu privire la problemele care trebuie să stea pe agenda de lucru a comitetului de direcție. Participanții și-au exprimat convingerea că acționînd ca un organ dinamic și colectiv de conducere, cu largi atribuții și răspunderi, și luînd cele mai bune decizii și măsuri, comitetul de direcție va asigura ridicarea pe o treaptă superioară a întregii activități economice a uzinei.

Nicolae MOCANU
corespondentul „Scînteii"

Împotriva „procesului verbal" în critica teatrală; pentru dezbateri de idei!

Critica dramatică se bucură astăzi la noi mai mult ca oricînd de o situație privilegiată. Ea dispune de numeroase tribune prin care se poate afirma, începînd de la radio, televiziune, ziare, pînă la reviste de specialitate. Alături de numele cronicarilor dramatici din generațiile mai vechi, apar nume noi care își fac simțit cuvîntul din ce în ce cu mai multă autoritate. Nu intenționăm însă să ne oprim asupra a ceea ce există bun în critica noastră de teatru, ci asupra acelei părți din critică care se izolează de contextul general, de îndatoririle ei esențiale. Fenomen care, de altfel, a mai fost semnalat și cu alte prilejuri, dar a cărui persistență cere o dezbatere mai amplă.

Găsim, în articolele teoretice despre teatru ale lui Camil Petrescu — întemeietor al unei estetici teatrale românești moderne — o serie de formulări pe care le vom utiliza ca termeni de referință și ca puncte de plecare. Acceptînd realitatea că teatrul este și va rămîne un domeniu de artă, critica dramatică, ramură a criticii de artă, apare ca o **funcțiune culturală** cu o finalitate bine precizată, cu misiuni orientative și selective. „Critica grăbește (...) judecata timpului, **orientează creația**, aceasta-i specificitatea ei, întrucît e culturală". (Camil Petrescu, „Prefața" la „Teze și antiteze". Sublinierile din citate ne aparțin). De aici obligativitatea unei **concepții critice**, originală și consecventă cu sine însăși, care să afirme **un criteriu**, un punct de vedere filozofic, o poziție ideologică în numele căreia să se facă această selecție și orientare. Altfel spus, orice act **critic presupune judecata de valoare.**

Se constată la multe din cronicile dramatice o uniformitate, o înșirare de fraze stereotipe care nu reușesc să ne comunice nimic. Indiferente la nuanțe, aceste cronici sînt însă fidele unei anumite structuri-șablon: relatarea în rezumat a subiectului textului dramatic, aprecieri asupra viziunii regizorale care reușește sau nu să corespundă intențiilor dramaturgului, trecerea în revistă a interpreților și constatări asupra reușitei sau nereușitei lor de „a intra în rol". Totul se rezumă la **a consemna fapte brute și la o simplă acordare de calificative:** bun, excelent, nereușit, potrivit, reușit. De pildă: „În concluzie, e un spectacol **bun**, vădind că și piesa polițistă e capabilă să devină literatură și teatru" sau „Silviu Stănculescu e foarte **potrivit** rolului (Teatru, 1/1967); „Tango" — de Slavomir Mrozek — „este o operă **remarcabilă** (cu toate că nu-i lipsesc defectele dramatice) prin originalitatea invenției, prin îndrăzneala termenilor în care se dezbat problemele, prin bogăția de idei, ...etc." (România liberă, 25. I. 1968 — Radu Popescu); în „Hora Domniților" costumele sînt **reușite**, piesa are „farmec poetic" și spectacolul „se înscrie în ansamblul său în chip meritos pe făgașul larg al teatrului poetic" (Contemporanul, 3 mai 1968 — Margareta Bărbuță). Adjectivele sînt, fără îndoială, necesare și indispensabile într-o cronică dramatică. Însă absența unei cît de vagi demonstrații care să le justifice, duce la stereotipie și la golirea lor de sens. Credem că rezumarea textelor, consemnarea faptelor, atunci cînd sînt lipsite de un comentariu apreciativ, de o judecată critică, țin de domeniul proceselor verbale și nu de cel al cronicii teatrale. Fiindcă — și revenim la Camil Petrescu — „Critica (...) este o judecată de valoare, este o prețuire **a semnificațiilor**". Dar prețuirea semnificațiilor înseamnă în ultimă instanță **dezbatere de idei**, iar selecția se realizează pe baza unor **criterii**, care să rezulte dintr-o orientare culturală și ideologică a criticii. Citind unele din cronicile noastre dramatice, ne este greu să deducem o astfel de orientare și absența ei se face simțită mai cu seamă în problemele de selecție a repertoriului. Dacă ar trebui să ne formăm o părere asupra dramaturgiei străine după piesele care se joacă pe scenele noastre și după modul în care acestea sînt discutate, am ajunge uneori la concluzii cu totul greșite. Nu este oare de datoria criticii să militeze pentru o dramaturgie majoră, reprezentativă? Nu este oare menirea ei de a analiza în spirit critic piesele din dramaturgia universală aflate în repertoriul teatrelor noastre, de a descifra sensul și semnificațiile lor filozofice, încărcătura de idei pe care o înfățișează spectatorului, de a releva — atunci cînd este cazul — limitele și contradicțiile lor interioare? În locul dezbaterilor de idei se vehiculează cuvinte (un fetiș predilect este „experimentul"); judecata esențial critică se înlocuiește prin simple formule de clasificare și prin locuri comune. Tonul general al acestor cronici este echivoc și inconsecvența care decurge din lipsa unui punct de vedere inițial și a constîntei de act critic, face posibilă apariția **ipotezelor opuse** asupra aceluiași obiect dezbătut, sau a unor **concluzii nemotivate**, lipsite de argumente, în stilul: „cu toate că defectele nu-i lipsesc, piesa X este excelentă".

În general, la cronicarii noștri se observă tendința de a se ocupa exclusiv de aprecierea **spectacolului** în sine și de a nesocoti **textul dramatic** jucat. Or, unul din criteriile esențiale de judecare a spectacolului este, credem, aprecierea modului în care a fost realizată prin punere în scenă intenția originară a autorului dramatic. Ceea ce presupune analiza textului, a ideilor, a semnificațiilor lui. Este o misiune pe care critica noastră dramatică ar fi de dorit să și-o asume nu numai ocazional. Pentru ca sensurile unei piese să treacă de rampă, pentru ca ele să ajungă și la public, înțelegerea lor de către regizori și interpreți nu este suficientă întotdeauna; și atunci trebuie să se facă auziți criticii de teatru care să releve aceste sensuri, să le clarifice. Nu poate avea nici o valoare cronica în care se consemnează un spectacol nereușit — justificarea fiind găsită în textul dramatic dificil — dar care nu discută pe marginea acestui text, încercînd să-i demonstreze dificultățile. De pildă, pe marginea piesei lui Anouilh, „Întîlnire la Senlis", un critic scria: „Regia, avem impresia, nu a digerat textul cu suficientă atenție (...)". O asemenea afirmație presupune că autorul ei a făcut-o însă; dar ne întrebăm de ce n-a făcut-o în scris pentru a ajuta și publicul să „digere" textul și dificultățile lui?

Dezbaterea critică a textului se impune nu doar ca un criteriu de apreciere a spectacolului teatral; însăși definiția criticii o presupune. Admițînd că rolul criticii este de a orienta, de a influența dezvoltarea unei literaturi, în cazul de față a dramaturgiei, este limpede faptul că ea trebuie să pornească de la **creația** dramaturgică, de la texte.

A consemna ce este bun sau rău, fără argumente și fără constiință critică, nu este suficient pentru a **discerne** valoarea de nonvaloare, nu este suficient pentru a **impune** acest discernămînt. Este de datoria criticii să cunoască, în acest scop, întreaga producție dramatică care se joacă pe scenele românești, adică, după cum scria cineva, să „suporte" tot ceea ce „suportă" și publicul spectator și să acorde **egală atenție** pieselor proaste ca și celor bune. În ce privește lucrările nereușite, critica noastră dramatică adoptă adeseori un ton comod și neutru, făcînd oarecum eforturi să scuze scăderile!

Criticul adevărat trebuie să aibă totdeauna și un punct de vedere estetic-teoretic asupra artei; singurele argumente serioase pe care le poate aduce în sprijinul unei lucrări dramatice sînt valoarea stilistică și ideatică a acesteia. Dacă critica dramatică nu reușește să-și impună glasul în orientarea repertoriului, cronicarii nu au nici un drept să se mire cum de în repertoriul cutărui teatru figurează cutare și cutare piesă necorespunzătoare!? Și fiindcă vorbeam de orientarea repertoriului e foarte important ca acest rol al criticii să se manifeste atunci cînd e vorba de dramaturgia originală. Cronicarii noștri dramatici trebuie să mențină prin scrisul lor climatul **creațiilor autentice**, pe care să le semnaleze și să le impună atenției generale. Creațiile dramaturgiei românești se cer încadrate în peisajul mișcării teatrale mondiale, ele trebuie discutate într-un cadru mai larg de idei. De aceea, nu putem fi de acord cu formularea revistei „Teatru" care, pe marginea unui grupaj despre trei piese românești jucate pe scenele noastre, scria că „își consideră îndeplinite obligațiile atunci cînd **consemnează din mers**, istoria puțin cunoscută a premierelor cu piese originale". Insuficiența acestui punct de vedere apare de neînțeles, cu atît mai mult, cu cît este vorba de o revistă de specialitate, în paginile căreia am dori să urmărim dezbateri mai ample și de continuitate asupra problemelor de repertoriu, ca și asupra fenomenului teatral în ansamblu. Încercări izolate în această direcție există; însă dezbaterile teoretice din paginile revistei se desfășoară oarecum **paralel** cu fenomenul teatral, nu i se integrează. De aceea, cronicile, care se referă la situații concrete, rămîn lipsite de un suport teoretic și se rezumă la constatări și calificative. „Consemnarea din mers" este insuficientă în momentul actual, în care considerăm că este necesară o perspectivă mai sintetică asupra teatrului românesc, pentru a-l integra contextului dramaturgiei mondiale.

Ne oprim aici; nu ne propunem să ne extindem investigațiile și asupra criticii de teatru care se face în provincie, în paginile revistelor de cultură sau ale presei cotidiene județene. Ne-am întrista aflînd că există situații în care, condeieri laborioși, cu preocupări multilaterale — de la evenimentele străzii pînă la meciurile de fotbal! — semnează cu perseverență și... cronici dramatice.

Revenim la Camil Petrescu, dorindu-ne, în spiritul celor scrise de el, o critică dramatică al cărei suprem merit „va fi fost să nu fi provocat nici o rătăcire, **să nu conțină nici o judecată contrazisă de substanțialitatea care a biruit.**"

Avem încredere în bunul simț al publicului nostru de teatru. Însă acest bun simț nu poate și nu trebuie să sublinească bunul gust al criticii teatrale.

Adriana ȘTEFĂNESCU

puncte de vedere

teatre

● **Filarmonica de stat „G. Enescu"** (în sala mică a Palatului — ora 20): **Recital extraordinar dat de violonista Michele Auclair** — Franța.

● **Teatrul Național „I. L. Caragiale"** (sala Comedia): **Regina de Navara** — 19,30, (sala Studio): **Jocul adevărului** — 19,30.

● **Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra"** (sala din Bd. Schitu Măgureanu nr. 1): **D-ale carnavalului** — 20, (sala din str. Al. Sahia nr. 76 A): **Comedie pe întuneric** — 20.

● **Teatrul „C. I. Nottara"** (sala Magheru): **Cînd luna e albastră** — 19,30, (sala Studio): **Femei singure** — 20.

● **Studioul Institutului de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale"**: **Balade; Cîntăreața cheală** — 20.

● **Teatrul „Țăndărică"** (sala din Calea Victoriei): **Șoricelul și păpușa** — 17, (sala din str. Academiei): **Vrăjitorul din Oz** — 17.

● **Teatrul satiric-muzical „C. Tănase"** (sala Savoy): **Ca la Tănase** — 19,30, (grădina Boema): **Boema Palace** — 19,30.

● **Teatrul de estradă „Ion Vasilescu"**: **Adam și Eva la revistă** — 20.

● **Ansamblul artistic al Uniunii Generale a Sindicatelor: Magistrala tinereții** — 20.

tv

● **17,30 Pentru cei mici — Ecranul cu păpuși: „Pui de om" de Victor Eftimiu.** Interpretează un colectiv al Teatrului de păpuși din Botoșani.

● **18,00 T.V. pentru specialiștii din industrie — Automatizarea: Sisteme pneumatice.** Prezintă ing. Victor Crăciunoiu.

● **18,30 Curs de limbă engleză** — lecția a 18-a.

● **19,00 T.V. pentru școlari** — Antologie școlară: Nuvela „Alexandru Lăpușneanu" de C. Negruzzi.

● **19,30 Telejurnalul de seară.**

● **19,50 Buletin meteorologic — Publicitate.**

● **20,00 Film serial: Thierry la Fronde.**

● **20,26 Refrene îndrăgite** — Muzică ușoară românească interpretată de Denise Constantinescu, Elena Neagu și George Răpcău.

● **20,45 Seară de teatru — „Școala birfelilor"** de R. B. Sheridan. Interpretează colectivul Teatrului Național din Cluj. În pauză: **Pledoarie pentru stagiune estivală.**

● **22,45 Panoramic. Convorbirile de la Paris între delegațiile guvernelor Republicii Democrate Vietnam și Statelor Unite.**

● **23,00 Telejurnalul de noapte.**

● **23,10 Închiderea emisiunii.**

cinema

● **Căderea imperiului roman** — film pentru ecran panoramic: PATRIA — 9; 12,45; 16,30; 20.

● **Ce noapte, băieți!**: REPUBLICA — 8,45; 11,15; 13,45; 16,15; 18,45; 21,15, ARENELE LIBERTĂȚII — 20, GRĂDINA EXPOZIȚIEI — 20, BUCUREȘTI — 8,45; 11,15; 13,45; 16,15; 18,45; 21, MODERN — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21.

● **Pasărea timpurie**: LUCEAFĂRUL — 8,15; 10,45; 13,15; 15,45; 18,15; 20,45, GRĂDINA DOINA — 20, CAPITOL — 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21; la grădină — 20, FEROVIAR — 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21, EXCELSIOR — 9,45; 12,15; 15; 17,30; 20.

● **Zoltan Karpathy**: FESTIVAL — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21, STADIONUL DINAMO — 20.

● **Ultima noapte a copilăriei**: CENTRAL — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18,15; 20,45.

● **Eddie Chapman, agent secret**: VICTORIA — 9; 13; 15; 18; 21, MOȘILOR — 15,30; 18; 20,30; la grădină — 20.

● **Ah, Eva!**: CINEMATECA — 10; 12; 14.

● **Fata cu balonul**: DOINA — 9; 11; 13; 16; 18,15; 20,30.

● **Leul african**: TIMPURI NOI — 9—21 în continuare.

● **Iadul sfîrîmat**: LUMINA — 9,15; 11,30; 13,45; 16; 18,30; 20,45.

● **Topkapi**: UNION — 15,30; 18; 20,30, MUNCA — 15,30; 18; 20,30.

● **K. O.**: GIULEȘTI — 15,30; 18; 20,30.

● **Balul de simbătă seara**: ÎNFRĂȚIREA ÎNTRE POPOARE — 15,30; 18; 20,30, DRUMUL SĂRII — 15; 17,30; 20.

● **O fată fericită**: DACIA — 8—15,30 în continuare; 18; 20,30.

● **Gioconda fără surîs**: BUZEȘTI — 15,30; 18; 20,30.

● **Răpirea fecioarelor**: CRINGAȘI — 15,30; 18; 20,30.

● **Staționicia rațiunii**: SALA PALATULUI (seria de bilete 2416 — orele 17,30 și seria 2419 — orele 20,15), GRIVIȚA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30.

● **Fa va ride**: BUCEGI — 9—13 în continuare; 16; 18,15; 20,30; la grădină — 20, ARTA — 9,15—16,45 în continuare; 18,15; 20,30; la grădină — 20.

● **Oscar**: GLORIA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30, MELODIA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45, FLAMURA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30.

● **Zile de vară**: UNIREA — 11; 15,30; 18.

● **Obsesia**: TOMIS — 9—15,45 în continuare; 18,15; la grădină — 20,15, AURORA — 9; 11,30; 14; 16,30; 19,30; la grădină — 20,15.

● **O lume nebună, nebună, nebună**: FLACĂRA — 15,30; 19.

● **Loana**: VITAN — 15,30; 18; 20,30.

● **Răzbunarea haiducilor**: MIORIȚA — 9,15; 11,30; 13,45; 16; 18,30; 20,45, VOLGA — 9,30; 11,30; 13,30; 15,45; 18,15; 20,45.

● **Sînt și eu numai o femeie**: POPULAR — 15,30; 18; 20,30.

● **Trei grăsuni**: COSMOS — 15,30; 18; 20,30.

● **Pentru un pumn de dolari; Pentru cîțiva dolari în plus**: VIITORUL — 15,15; 19,30.

● **El Dorado**: FLOREASCA — 9,30; 12; 15,30; 18; 20,30.

● **Cele două orfeline**: RAHOVA — 15,30; 18; la grădină — 20,15.

● **Sfîrșitul agentului W4C**: PROGRESUL — 15,30; 18; 20,30.

● **Climate**: LIRA — 15,30; 18; la grădină — 20,15.

● **Eroii de la Telemark**: FERENTARI — 15,30; 18; 20,30.

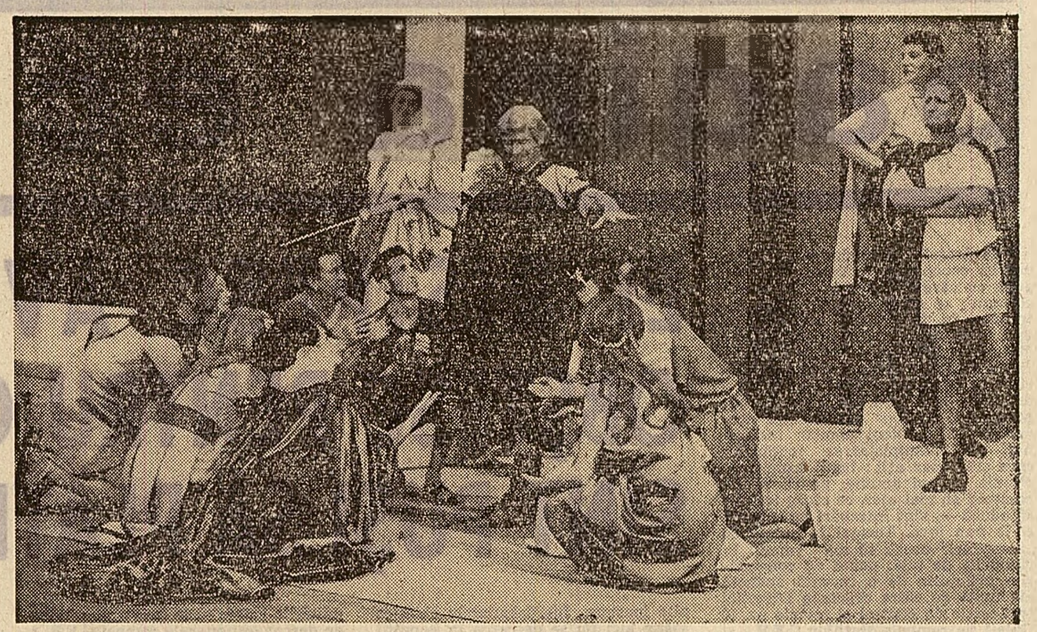

Din dramaturgia noastră națională, Teatrul de stat din Baia Mare prezintă în această stagiune **„Fîntîna Blanduziei"** de Vasile Alecsandri. **În fotografie:** o scenă din spectacol (Foto: S. Cristian)

AMPLOAREA APLICABILITĂȚII DESCOPERIRII UNUI TÎNĂR SAVANT ROMÂN

Luați un pahar cu apă de pe masă și îl beți, sau apăsați pe butonul sonerlei. Sînt mișcări atît de obișnuite, repetate de atîtea ori, încît s-ar părea că nu pot ascunde nici o complicație. Dar e destul un accident ori o boală care afectează sistemul nervos, care provoacă mișcări oscilatorii și necontrolabile ale mîinilor, pentru ca oamenii să-și dea seama cît de complexă și de stabilă e funcționarea organismului lor în condiții normale.

Dumneavoastră sînteți un sistem automat stabil. Noi toți, la fel. După ce a experimentat miliarde de ani, natura ne-a „pus la punct". Automaticienii nu au însă decît o experiență de cîteva decenii... dar în fața exigențelor tehnologilor, ei nu pot invoca această scuză. Industria modernă nu are timp să aștepte, asemenea naturii, evoluția moluștelor și brontozaurilor cibernetici; ea cere direct perfecțiunea.

Cum să se asigure însă o asemenea înaltă stabilitate, într-un sistem comnus din mecanisme diferite, ori din circuite electronice? Iată o problemă de mare actualitate. Și totuși... „La sfîrșitul deceniului 1950—1960, interesul față de această problemă a început să slăbească, deoarece părea epuizate posibilitățile metodei directe (n. n. de calcul) a lui Liapunov, care fusese în general folosită pentru rezolvarea problemei stabilității absolute" — scriau, în 1963, într-o monografie consacrată acestui subiect (apărută în Editura Academiei de Științe a U.R.S.S.) M. A. Aizerman și F. R. Gnautmaher. „Dar, adăugau ei, în ultimii ani au apărut lucrările omului de știință român Vasile Popov, în care a fost dezvoltat un nou mod de tratare a problemei stabilității și au fost obținute rezultate foarte elegante și convingătoare în acest domeniu. Aceste lucrări au stimulat din nou interesul față de problema stabilității absolute și au dat naștere unui șir de noi cercetări".

Evident, cercetările ing. Vasile Popov, ales atunci, în 1963, la 35 de ani, membru corespondent al Academiei, au continuat, dezvoltîndu-se, astfel că în 1965, prefațîndu-și lucrarea asupra „Stabilității sistemelor automate neliniare" (Academic Press, New York), S. Lefschetz scria despre „contribuția impresionantă a lui Popov", citînd una din lucrările tînărului savant român: „Această lucrare remarcabilă și extrem de originală a marcat o dată în dezvoltarea subiectului nostru". Doi ani mai tîrziu, în 1967, una din revistele americane de specialitate — „Proceedings of the IEEE" remarcă: „În timpul relativ scurt care a trecut de la apariția lucrării lui Popov, au fost publicate cel puțin 100 de lucrări asupra unor generalizări și extinderi ale rezultatelor sale".

Curiozitatea nespecialistului care ar încerca să se informeze mai amănunțit asupra continutului studiilor ing. Vasile Popov e totuși destul de greu de satisfăcut pe deplin. Și aceasta, fiindcă lucrările la care ne referim sînt exprimate într-un limbaj matematic cu un înalt grad de abstractizare.

— Inginer ca formație inițială — ne-a spus ing. Vasile Popov — „am restudiat" matematica, în special teoria stabilității, care, la rîndul ei, se bazează pe alte discipline matematice ce trebuiau cunoscute.

— Credeți că automaticienii vor fi nevoiți să urmeze aceeași cale, după terminarea institutului politehnic, pentru a putea urmări și utiliza rezultatele studiilor dv. sau ale altora de același gen?

— Nu toți. Numai o categorie mai restrînsă, care se va dedica cercetării. Unul din scopurile mele a fost găsirea formulei pe care inginerul proiectant s-o poată aplica, fără dificultate, la calcularea unor sisteme automate stabile. Deducerea ei necesită, într-adevăr, cunoștințe foarte avansate de matematică, dar rezultatul e simplu. Desigur, se poate ajunge la ea și prin alte metode; sau, cu aceeași metodă, la alte formule — tocmai aici intervin, în prezent, cercetările unor specialiști de la noi și din alte țări.

— S-ar părea că, în asemenea situații, văsînd pe drumuri nebătătorite, inginerul cercetător nu e numai un beneficiar al celor mai noi cuceriri ale matematicilor moderne, ci contribuie el însuși la progresul acestei discipline.

— Se întîmplă, într-adevăr, ca inginerii să contribuie și la dezvoltarea limbajului matematic.

— Ați putea, fără a folosi acest limbaj, să ne prezentați obiectul studiilor dumneavoastră?

— Stabilitatea sistemelor fizice a fost studiată inițial în legătură cu diverse probleme de mecanică, astronomie, obținîndu-se rezultate foarte interesante. Apoi, o dată ce respectivele probleme își găsiseră rezolvarea, interesul a scăzut. Automatica a reînviat acest domeniu. De ce? În sistemele automate complexe se manifestă frecvent fenomenul de nestabilitate ca și în anumite boli umane — Parkinson, Coree ș. a. Eliminarea acestui fenomen, adică asigurarea stabilității, a constituit o problemă încă de la primele realizări în domeniul automatizărilor. Studiul ei s-a desfășurat de-a lungul mai multor decenii și a atins un stadiu avansat de dezvoltare, prin eforturile mai multor generații de oameni de știință. Ca totdeauna, au fost studiate la început cazurile cele mai simple (adică sistemele liniare). Cercetarea celor mai răspîndite sisteme din această categorie atinsese un stadiu apropiat de desăvîrșire încă din secolul trecut. Totuși, în 1932, Nyquist a provocat surpriza oamenilor de știință arătînd că această problemă poate fi tratată mai simplu, pe o cale nouă. El a formulat atunci primul exemplu dintr-o categorie de criterii de stabilitate denumite astăzi „criterii frecvențiale". În continuare, atenția principală a cercetătorilor s-a îndreptat către sistemele mai complexe, neliniare.

— La ce vă referiți cînd vorbiți de sisteme liniare și neliniare?

— Să luăm ca exemplu liftul: el este un sistem destul de simplu. Dacă variază forța de tracțiune a motorului său, variază și mișcarea liftului (accelerația sa). Dublînd forța totală care acționează asupra liftului, se dublează, în general, și accelerația sa inițială. Efectul este proporțional cu cauza — ne aflăm în fața unui sistem liniar, descris prin ecuații liniare. Dar există și o limită dincolo de care, accelerația inițială nu mai poate fi mărită, oricît am „forța" în acest sens instalația. Efectul nu mai este proporțional cu cauza. Sistemul nostru este deci neliniar și va trebui descris prin ecuații neliniare. Or, în practică, utilizarea sistemelor automate moderne cu performanțe înalte se apropie totdeauna de limitele posibilităților lor. Se stoarce din fiecare mecanism tot ce poate da. Aceasta e tendința tehnicii moderne care ne pune, astfel, aproape pretutindeni, în fața unor sisteme neliniare. După cum știuseam, chiar și în acest domeniu, încă savanții secolului trecut aduseseră o contribuție hotărîtoare (H. Poincaré și, mai ales, A. M. Liapunov). Rezultatele obținute nu puteau să satisfacă însă pe deplin exigențele inginerilor. Pentru fiecare caz în parte, trebuiau făcute calcule speciale. Nu exista o metodă riguroasă și în același timp comparabilă ca simplicitate cu cele dezvoltate anterior, pentru sistemele liniare. Inginerii ar fi dorit să dispună și în cazul sistemelor neliniare de un criteriu frecvențial de stabilitate, similar criteriului lui Nyquist din cazul sistemelor liniare. Acest pas a fost făcut de noi în cadrul cercetărilor întreprinse la Institutul de Energetică al Academiei Republicii Socialiste România.

Lucrările realizate de ing. Vasile Popov în anii 1959—1960, pe lîngă noul criteriu frecvențial de stabilitate, introduceau și o metodă nouă de investigare a stabilității. Ele au devenit cunoscute repede în toată lumea și, după cum atestă literatura de specialitate, au determinat o cotitură în studierea stabilității sistemelor automate neliniare. Mai tîrziu, după 1963, căutînd cea mai generală expresie a criteriilor frecvențiale, care să permită asigurarea stabilității pentru sisteme automate dintre cele mai complexe, ing. V. Popov a conceput într-un mod nou problema aceasta și a impus o nouă noțiune de stabilitate, cunoscută azi de tehnicieni ca „hiperstabilitate".

Pînă la apariția „criteriului Popov", calculele necesare pentru a afla dacă un sistem neliniar e stabil ori nu cereau un mare volum de muncă; dar, ceea ce complica extrem de mult munca proiectanților, odată efectuate toate aceste calcule, rezultatul se putea considera valabil numai într-un singur caz — cel studiat. El nu putea fi luat în considerare la tratarea unui sistem asemănător ca proprietăți. Pentru un sistem simplu, cu numai trei elemente, de pildă, trebuiau distinse cîteva zeci de cazuri diferite, fiecare necesitînd o cercetare separată. „Criteriul Popov" oferă o singură formulă, valabilă în toate cazurile posibile. Importanța lui este deci evidentă. După cum a tinut să sublinieze acad. Aurel Avramescu, în calitatea sa de specialist în automatică: „aici apare valoarea lucrărilor ing. Vasile Popov. Semiconductorii, feritele, tiristorii, redresoarele sînt elemente neliniare tipice — or, ele intră în construcția a numeroase instalații automate. Comportarea lor se poate studia numai prin criteriul de „hiperstabilitate" al lui Popov, care ajută la obținerea unei imagini clare a capacității unui sistem de a fi (sau nu) hiperstabil. El e astfel deosebit de util în proiectare."

Studiul acestei probleme, efectuat pînă în prezent aproape exclusiv în țara noastră, constituie una dintre contribuțiile însemnate aduse de știința românească la dezvoltarea teoriei sistemelor automate. Se poate spune că lucrările lui Vasile Popov se situează într-un domeniu „de vîrf" al ofensivei automaticii, deschizînd noi drumuri cercetării pe plan internațional.

Andrei BANC

(Urmare din pag. I)

mînt. În momentul de față există în structura învățămîntului o anumită inerție intrinsecă. Clădim cărămidă cu cărămidă, etaj cu etaj. La fiecare nivel, cunoștințele predate presupun altele, însușite anterior, pe care se vor bizui. Profesorul, pe de altă parte, predă bine mai ales ceea ce el însuși a învățat la facultate, ceea ce a intrat, după un număr de ani, în rutina sa. Această inerție n-a reprezentat un impediment în trecut; știința și tehnica aveau un ritm de dezvoltare care nu ne tăia răsuflarea, care permitea școlii să țină pasul fără șocuri vădit sensibile. Azi însă lucrurile s-au schimbat. Absolventul de facultate întîlnește în institutul de cercetări lucruri pe care nici nu le bănuia și totuși între facultate și liceu s-a și creat o prăpastie peste care ne străduim cu greu să aruncăm astăzi o punte. Tocmai de aceea se cer găsite soluții noi pentru a îmbina stabilitatea, continuitatea, unitatea organică a procesului de învățămînt, cu flexibilitatea, cu adaptabilitatea impusă de ritmul accelerat al dezvoltării civilizației contemporane. Este necesară o mai mare permeabilitate a școlii față de producția științifică, față de efervescența de idei a lumii contemporane. Și nu văd decît o singură soluție de principiu: formarea unor cadre didactice avînd și interesul și posibilitatea — prin pregătirea universitară căpătată, prin crearea unor forme organizatorice adecvate — de a menține contactul afectiv cu viața științifică, cu principalele aspecte ale culturii contemporane.

Efervescența științifică în învățămînt

În acest scop, catedrele universitare, institutele de cercetări ar trebui, după părerea mea, să devină nuclee care să organizeze, să îndrume, să propage informația științifică în rîndul cadrelor didactice din învățămîntul elementar și mediu, în forme mai eficiente decît în prezent. La rîndul lor, societățile științifice și cercurile pedagogice ar putea juca în acest sens un rol de prim ordin, dacă învățătorii și profesorii ar fi efectiv angrenați în realizarea unor studii și cercetări științifice de actualitate. În funcție de posibilități, putem merge de la expunerea de sinteză — pe bază bibliografică — privind aspecte importante ale producției științifice (în specialitate sau în cercetarea psiho-pedagogică), pînă la angrenarea directă în munca de investigație. Desigur, posibilitățile de antrenare a cadrelor didactice în cercetări de specialitate sînt mai reduse acolo unde este vorba de laborator, de aparatură specială. Dar în domenii ca: istorie literară, folclor, sociologie etc, unde cadrele noastre didactice au dovedit de multe ori că pot obține rezultate valoroase, participarea lor la diverse forme de cercetare psiho-pedagogică — în raport cu disciplina pe care o predau sau în teme cu caracter educativ — mi se pare a constitui o modalitate realizabilă pe scara cea mai largă. Din păcate însă, în prezent, în afară de faptul că această participare are loc numai sporadic și într-un cuantum foarte restrîns, sistemul prezintă și anumite carențe structurale. De pildă, nu o dată întîlnești învățători sau profesori care sînt, adeseori, simpli executanți ai indicațiilor unui cercetător. De cele mai multe ori acesta, singur, mînuiește bibliografia problemei, concepe planul de cercetare, prelucrează și valorifică rezultatele. În asemenea cazuri se ignoră un imperativ esențial, acela ca profesorul să devină el însuși un factor activ în ansamblul procesului, chiar dacă direcția revine cercetătorilor profesioniști. Realitatea este că profesorul, pierzînd treptat contactul cu viața științifică, ajunge să nu mai poată consulta nici literatura specialității sale, nici pe cea psiho-pedagogică. Și, drept urmare, terminologia, tehnicile de investigație, procedeele de elaborare și prelucrare statistică a datelor se perfecționează, se îmbogățesc, se schimbă continuu și, fără un contact permanent, ajungi ca, în cîțiva ani, să nu mai înțelegi nimic dintr-o revistă științifică. De aceea, după părerea mea, societățile și cercurile pedagogice ar trebui să-și concentreze în primul rînd eforturile în direcția activizării cadrelor didactice în studiul literaturii științifice. Biblioteca centrală pedagogică a făcut foarte mult în ceea ce privește asigurarea cărții pedagogice și a periodicelor din toată lumea. Avem nevoie de mai multe asemenea biblioteci răspîndite în toată țara.

Evident, nu-mi imaginez că toți profesorii vor putea fi antrenați, la comandă, în echipe de cercetare. Dar sînt convins că există posibilități mult mai largi decît cele utilizate. Cercetarea pedagogică are azi în fața sa un cîmp de investigație imens. O multitudine de probleme, generate, impuse de revoluția tehnico-științifică, de construcția socialistă își așteaptă rezolvarea. Avem de experimentat programe, manuale, metode, chiar principii de predare, sisteme educative. Condiția esențială este însă ca cercetarea să aibă o structură realmente științifică, cu toate cerințele de rigurozitate îndeplinite, iar profesorilor participanți să le revină un rol în toate etapele cercetării și nu doar în cea strict didactică.

Prin angrenarea mai frecventă a profesorului în circuitul vieții științifice s-ar realiza însă și un alt beneficiu. Școala reprezintă, de fapt, un uriaș laborator de experimentare psiho-pedagogică. Nu există două lecții identice, chiar ținute de același profesor, pe aceeași temă. Prevăd, inventăm, creăm tot timpul, dacă nu metode noi, cel puțin micro-procedee noi, exemple noi, modalități noi de stimulare a interesului. Cea mai mare parte a acestei creații se irosește din punctul de vedere al științei pedagogice, cînd profesorul, nefiind la curent cu literatura pedagogică, nu distinge ceea ce este cu adevărat nou în tehnica sa de predare, nu-și confruntă rezultatele cu cele ale investigației sistematice, nu știe să-și prezinte ideile într-o formă convingătoare, omologabilă științific, în publicații de specialitate. Nu e suficient ca eu, profesor, să mă conving că elevii au obținut rezultate bune printr-o metodă anumită. Trebuie să știu să organizez astfel experimentul pedagogic încît să pot convinge pe toți cei interesați că elementul nou introdus de mine este cu adevărat nou și că rezultatele obținute de mine sînt semnificativ superioare în raport cu clase martor (deci controlul riguros al condițiilor, al factorilor care intervin, alegerea unor procedee de testare valide, prelucrare statistică adecvată etc).

Toate acestea cer însă timp, timp și muncă. Să nu uităm ce reprezintă sub raportul consumului nervos activitatea didactică. Pentru a ține, timp de un ceas, 30—40 de copii liniștiți, dar totuși activi, interesați, receptivi, se cere din partea profesorului un efort nervos considerabil, un efort de concentrare de același ordin, de același gen, de același nivel cu cel al creației științifice sau artistice (și încă ceva în plus). Nu putem măsura formele de activitate umană cu aceeași unitate-timp. Cele trei ore de curs zilnic, în medie — bine făcute reprezintă — sînt absolut convins! — echivalentul unui număr cel puțin dublu de muncă obișnuită. În aceste genuri de activitate — ca în orice efort creator — ceea ce contează este gradul de concentrare, valoarea tensiunii psihice, nu durata ca atare. La aceasta se mai adaugă, se înțelege, munca pentru pregătirea fiecărei lecții în parte. Și altele. De aceea, pentru ca integrarea profesorului în circuitul vieții științifice și culturale contemporane să fie pe deplin realizabilă este necesară o economisire strictă a timpului său, a eforturilor sale. Să-i cerem cît mai mult sub raportul pregătirii și al activității sale științifice și metodice, sub raportul rezultatelor obținute la catedră, dar să-l scutim de sarcini suplimentare inutile. Profesorul să fie în primul rînd profesor — cel care ne învață și ne educă copiii. Pentru aceasta trebuie create toate condițiile ca el să devină cu adevărat o autoritate în specialitatea sa, un maestru al artei sale educative.

VIZITA ÎN R.S.F. IUGOSLAVIA A DELEGAȚIEI DE PARTID ȘI DE STAT ROMÂNE

Cuvîntarea tovarășului Iosip Broz Tito

(Urmare din pag. I)

niul politic, economic, cultural și în alte domenii. În raporturile noastre reciproce se manifestă pe deplin principiile de egalitate în drepturi, de respect reciproc și avantaj mutual. Economiile țărilor noastre se dezvoltă rapid, ceea ce face ca în fiecare zi să apară posibilități tot mai mari de lărgire și intensificare a relațiilor reciproce și de adoptare a unor forme noi, superioare de cooperare.

Construirea în comun a sistemului hidroenergetic și de navigație de la Porțile de Fier este un exemplu măreț de colaborare reușită. Realizarea acestui proiect, care va aduce economiilor celor două țări avantaje uriașe, are și o însemnătate internațională, deoarece construcția acestui sistem va fi utilă tuturor celor care folosesc Dunărea ca mijloc internațional de comunicație.

Sînt convins că împărtășesc și părerea dumneavoastră cînd afirm că există încă numeroase posibilități de promovare a unor forme variate de colaborare reciprocă utilă. Pe lîngă creșterea schimburilor de mărfuri, am în vedere dezvoltarea cooperării industriale, colaborarea în domeniul științei și culturii, schimburile turistice, precum și colaborarea în regiunile limitrofe în interesul raporturilor de bună vecinătate. Sînt convins că vizita delegației dumneavoastră de partid și de stat și convorbirile pe care le vom avea vor constitui o contribuție importantă la realizarea acestor scopuri.

Îmi este deosebit de plăcut să pot spune că legăturile și colaborarea dintre Partidul Comunist Român și Uniunea Comuniștilor din Iugoslavia, ca și dintre alte organizații social-politice, se întăresc necontenit, că schimburile de păreri și experiență aprofundează înțelegerea reciprocă și consolidează prietenia popoarelor noastre.

Tovarășe și tovarăși,

Trăim într-o perioadă cînd în raporturile internaționale se desfășoară procese mari și complexe care schimbă esențial imaginea lumii contemporane. Se maturizează tot mai mult conștiința privind necesitatea schimbării vechilor relații social-economice și politice care au devenit o piedică în dezvoltarea omenirii, fapt demonstrat de numeroasele transformări sociale din diferitele părți ale lumii. Socialismul, care există ca practică socială și politică de mai bine de cincizeci de ani, s-a transformat astăzi într-o forță social-politică și materială cu influență hotărîtoare asupra conștiinței sociale a oamenilor și asupra dezvoltării relațiilor din comunitatea internațională. Aceasta se reflectă în creșterea forței de atracție a ideilor socialismului și a democrației în lume. O serie de țări recent eliberate văd în prezent perspectiva dezvoltării lor numai prin transformări sociale progresiste asupra cărora ideile socialiste își pun tot mai puternic amprenta.

Deci, în prezent, este vorba în primul rînd de necesitatea luptei pentru dezvoltarea socială nestînjenită a lumii, pentru afirmarea ideilor și practicii umane creatoare și socialiste, care au devenit bunul a milioane de oameni de pe întreg globul pămîntesc. În mișcarea muncitorească revoluționară internațională, în pofida anumitor probleme pe care le înfruntă, se adoptă și se aplică în colaborarea reciprocă, într-o măsură tot mai mare, principiile egalității în drepturi, stimei reciproce, respectării deosebirilor și condițiilor specifice. Capacitatea de a se promova discuții constructive și pe baza egalității în drepturi și de a se depăși pe cale democratică actualele contradicții, este o mărturie a maturității forțelor socialismului și progresului. O asemenea dezvoltare va consolida, fără îndoială, unitatea de acțiune a tuturor forțelor înaintate, în lupta pentru progres și pace în lume. Se creează astfel condiții ca fiecare mișcare progresistă, pe baza aprecierilor proprii, a cunoașterii nevoilor și posibilităților specifice ale țării sale și a răspunderii față de propriul popor, să se manifeste mai activ pe plan internațional, în lupta pentru realizarea scopurilor comune de libertate și independență a popoarelor, de progres social, pace și socialism. La aceasta servește și politica pașnică a țărilor socialiste, care, prin practica lor, trebuie să ofere un exemplu în lupta pentru relații internaționale democratice și egale în drepturi, să influențeze necontenit dezvoltarea progresistă a raporturilor internaționale în ansamblu.

Tovarășe și tovarăși,

În prezent există în lume un mare număr de țări și popoare care continuă să resimtă nemijlocit efectul politicii de forță, agresiune și presiuni, de amestec în treburile interne din partea forțelor reacționare și imperialiste, ce doresc să-și mențină sau să-și redobîndească pozițiile pierdute, de hegemonie și dominare. Dovezi în acest sens sînt războiul din Vietnam și criza din Orientul Apropiat, care constituie o amenințare serioasă pentru pacea lumii. Lupta eroică a poporului vietnamez demonstrează însă că o asemenea politică este sortită eșecului atunci cînd înfruntă hotărîrea neclintită a unui popor de a lupta pentru libertatea și independența sa.

În cadrul actualelor raporturi și instituții internaționale, țările în curs de dezvoltare nu pot obține o participare egală în drepturi la relațiile economice internaționale. Prăpastia dintre țările dezvoltate și țările în curs de dezvoltare se adîncește în continuare. Milioane de oameni continuă să fie supuși exploatării colonialiste sau neocolonialiste. Politica criminală de discriminare rasială continuă să fie aplicată în sudul continentului african, în ciuda condamnării ei de către întreaga opinie publică internațională. Toate aceste probleme care agravează în mod serios situația internațională reclamă necesitatea unei lupte și mai consecvente pentru aplicarea neabătută a principiilor care formează conținutul politicii de coexistență pașnică și activă, pentru deplina respectare a independenței țărilor și libertății popoarelor, pentru dreptul fiecărui popor de a hotărî de sine stătător asupra dezvoltării sale, fără amestec din afară, pentru raporturi internaționale democratice și colaborare egală în drepturi, pentru rezolvarea pe cale pașnică a problemelor deschise și litigioase.

Aceste principii constituie esența politicii de nealiniere așa cum a fost ea formulată la conferințele de la Belgrad și Cairo. Această politică a adus o contribuție însemnată la slăbirea încordării din lume și la promovarea colaborării internaționale. De aceea, multe țări care urmează sau care sînt gata să urmeze această politică consideră că în prezent trebuie întărite eforturile comune ale tuturor statelor independente în lupta pentru pace și independență, împotriva politicii de forță și agresiune, pentru dezvoltarea accelerată a țărilor în curs de dezvoltare și a economiei mondiale în ansamblu. Acestor scopuri trebuie să servească și noua conferință la nivel înalt asupra căreia țările nealiniate se consultă în prezent.

Iugoslavia socialistă, care duce o politică de nealiniere, s-a pronunțat întotdeauna activ și consecvent pentru asemenea raporturi internaționale, din care să fie eliminate politica de forță, presiunile și amestecul în treburile interne și să fie facilitată dezvoltarea liberă, nestînjenită a popoarelor și țărilor și colaborarea internațională egală în drepturi.

De aceea, noi am condamnat acțiunile agresive ale S.U.A. împotriva Republicii Democrate Vietnam și intervenția lor militară în Vietnamul de sud. Sperăm că tratativele care au loc la Paris între reprezentanții guvernului Republicii Democrate Vietnam și S.U.A. vor duce la rezultate pozitive, respectiv la încetarea bombardamentelor asupra Republicii Democrate Vietnam și sistarea tuturor operațiunilor de război și că eroicului popor vietnamez i se va da posibilitatea să hotărască asupra soartei sale, liber și fără nici un fel de amestec din afară.

Ca și multe alte țări, sîntem serios îngrijorați de continuarea crizei din Orientul Apropiat, ca urmare a poziției inconciliabile a Israelului. Trupele israeliene trebuie să se retragă de pe teritoriile arabe ocupate, deoarece fără aceasta nu este posibilă o soluție politică, respectiv încetarea stării de beligeranță, respectarea suveranității, independenței și integrității fiecărei țări în cadrul unor frontiere recunoscute și sigure și nici rezolvarea altor probleme în scopul asigurării păcii și stabilității în această parte a lumii.

În cursul ultimilor ani, în Europa s-a ajuns la o slăbire a încordării și la o creștere a colaborării generale europene, deși sînt greutăți care stau în calea unei asemenea evoluții. Și pe continentul nostru sînt încă multe probleme nerezolvate, care reclamă angajarea în continuare a tuturor forțelor iubitoare de pace, pentru înlăturarea barierelor politice și economice rămase, pentru întărirea încrederii și înțelegerii reciproce, pentru crearea condițiilor de dezvoltare stabilă a colaborării europene multilaterale.

Am bucuria de a putea sublinia că între cele două țări și partide ale noastre există un acord deplin asupra principiilor fundamentale după care trebuie să se conducă țările în raporturile internaționale. De aceea, punctele noastre de vedere asupra multor probleme internaționale majore sînt apropiate sau coincid. Sînt convins că în cursul vizitei dumneavoastră vom avea, la fel ca și în întîlnirile noastre prietenești anterioare, convorbiri tovărășești deschise, care vor adînci înțelegerea reciprocă, vor promova colaborarea mutuală și vor servi în mod util activității noastre comune pe plan internațional, în interesul cauzei păcii, progresului și socialismului.

Ridic acest pahar :

în sănătatea prietenilor și oaspeților noștri dragi,

a secretarului general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu,

în sănătatea distinsei sale soții, tovarășa Elena Ceaușescu,

a membrilor delegației române de partid și de stat,

pentru prosperitatea și fericirea poporului român frate,

pentru continua colaborare reciprocă fructuoasă,

pentru socialism și pace în lume !

Pe străzile Belgradului

Sosirea la Belgrad

(Urmare din pag. I)

bo-croată : „Popoarele Iugoslaviei urmăresc cu satisfacție realizările poporului român în construcția socialismului". „Relațiile de egalitate între partidele comuniste întăresc rîndurile mișcării comuniste și muncitorești internaționale", „Pacea și colaborarea pe bază de egalitate între popoare — scopurile ambelor noastre țări socialiste !" — sînt cuvintele înscrise pe alte panouri care se află de-a lungul drumului de la aeroport spre reședință. Zeci de mii de locuitori salută cu cordialitate pe oaspeți.

În primirea călduroasă făcută delegației române la Belgrad s-au reflectat sentimentele de prietenie ale poporului iugoslav față de poporul român, năzuințele comune ale celor două țări socialiste de a-și dezvolta multilateral relațiile în folosul cauzei progresului și păcii.

★

Tovarășul Nicolae Ceaușescu și membrii delegației române au depus luni după-amiază o coroană de flori la Monumentul Eroului Necunoscut din apropiere de Belgrad.

Înălțat în anul 1938, pe colina Avala, monumentul din granit și marmură, creație a marelui sculptor Ivan Mestrovici, eternizează memoria luptătorilor pentru libertatea și independența Iugoslaviei. Pe colina Avala, luptătorii iugoslavi au dus lupte grele în timpul războiului de eliberare în anul 1944.

Membrii delegației române au fost însoțiți de Rato Dugonici, președintele Conferinței federale a Uniunii Socialiste a Poporului Muncitor din Iugoslavia, membru al Prezidiului C.C. al U.C.I., Mustafa Șabici, membru al Vecei Executive Federale, membru al C.C. al U.C.I., Iakșa Petrici, ambasadorul R. S. F. Iugoslavia la București, și alte persoane oficiale.

La monument erau prezenți reprezentanți ai organelor locale, generali și ofițeri superiori.

Garda de onoare, aliniată în fața monumentului, prezintă onorul. Apoi este depusă coroana pe ale cărei panglici sînt înscrise cuvintele : „Din partea delegației de partid și de stat a Republicii Socialiste România".

Cei prezenți păstrează un moment de reculegere.

Sînt intonate imnurile de stat ale României și Iugoslaviei.

Tovarășii Nicolae Ceaușescu și Ion Gheorghe Maurer semnează apoi în cartea memorială din incinta monumentului.

★

Luni după-amiază, o delegație a Skupștinei orășenești Belgrad a înmînat, la Palatul Dedinje, conducătorului delegației de partid și de stat a Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, placheta memorială a orașului Belgrad.

Președintele Skupștinei orășenești Belgrad, Branko Pešici, a exprimat în numele tuturor locuitorilor capitalei iugoslave satisfacția și cinstea de a adresa un călduros salut oaspeților români. Remitem această plachetă de aur — a spus el — ca un simbol al dezvoltării relațiilor de prietenie dintre țările noastre, fapt salutat din toată inima de locuitorii Belgradului.

Mulțumind în numele delegației pentru cuvintele adresate și darul oferit, tovarășul Nicolae Ceaușescu a transmis locuitorilor orașului Belgrad salutul călduros al cetățenilor orașului București. Apreciind întărirea prieteniei dintre popoarele României și Iugoslaviei, care s-a dezvoltat mult în anii socialismului, tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat că aceasta constituie pentru țările noastre o forță puternică în opera de construire a socialismului, de apărare a păcii.

Membrii delegației române s-au întreținut apoi cordial cu reprezentanții orașului Belgrad.

★

Tovarășele Elena Ceaușescu și Iovanka Broz, împreună cu tovarășele Elena Maurer, Maria Mălnășan, Ștefița Spiliak, Milka Petrici și alte persoane au vizitat luni după-amiază Muzeul Național și cetatea Kalemagdan.

Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu

(Urmare din pag. I)

comune și colaborarea în opera de construire a noii societăți, idealurile internaționalismului socialist. Contactele și convorbirile fructuoase ce le-am avut în ultimii ani, vizitele dumneavoastră, tovarășe Tito, în România, precum și vizitele noastre în Iugoslavia, au contribuit la adîncirea și amplificarea relațiilor de colaborare și cooperare dintre țările noastre, la întărirea și dezvoltarea prieteniei româno-iugoslave. Constatăm cu satisfacție că prevederile acordurilor și convențiilor încheiate cu prilejul acestor vizite s-au îndeplinit și se îndeplinesc cu succes, într-un spirit de colaborare sinceră, reciproc avantajoasă. Schimbul de mărfuri între România și Iugoslavia înregistrează în acest an — potrivit protocolului comercial semnat la Belgrad — o creștere de aproape 47 la sută față de realizările anului 1967.

O vie întruchipare a acestor relații constituie construirea prin cooperare a marelui complex hidroenergetic și de navigație de la Porțile de Fier — expresie grăitoare a capacității de creație a specialiștilor și constructorilor iugoslavi și români, simbol al prieteniei și colaborării frățești, bazate pe deplina egalitate în drepturi între două state socialiste, suverane și independente. Remarcăm, de asemenea, că se dezvoltă cu succes cooperarea româno-iugoslavă în construcția de mașini, precum și în domeniul cercetării geologice. Cunosc o evoluție pozitivă relațiile de colaborare tehnico-științifică, culturale și în alte domenii de activitate.

Îmi exprim convingerea că schimbul de păreri pe care îl vom face, ne va da putința să găsim noi căi și mijloace de a concretiza marile posibilități de dezvoltare în continuare a colaborării și cooperării multilaterale dintre țările noastre. În mod deosebit țin să evidențiez perspectivele pe care dezvoltarea construcției socialiste în țările noastre le deschide pentru adîncirea cooperării reciproc avantajoase în producția industrială, în știință și tehnică.

Doresc să subliniez, cu acest prilej, modul asemănător în care conducerile partidelor și țărilor noastre abordează problemele fundamentale ale vieții internaționale contemporane, ale normelor și principiilor care trebuie să guverneze relațiile dintre state. România și Iugoslavia se manifestă activ în viața internațională ca țări puternic însuflețite de dorința de a-și aduce contribuția la întărirea colaborării între state, la statornicirea unei ambianțe de încredere și apropiere între popoare, la apărarea păcii.

Partidul Comunist Român și Republica Socialistă România pun în centrul politicii lor externe dezvoltarea și lărgirea relațiilor de prietenie și colaborarea pe toate planurile cu țările socialiste. Acordăm o atenție deosebită dezvoltării relațiilor noastre politice, economice, cultural-științifice cu țările socialiste vecine, cu Uniunea Sovietică — care, cu uriașul său potențial material și uman, joacă un rol remarcabil în lumea contemporană, în apărarea păcii și securității — cu Bulgaria și Ungaria, amplificăm legăturile noastre de prietenie și colaborare cu toate celelalte țări socialiste. În acest cadru, relațiile de bună vecinătate și de strînsă conlucrare între România și Iugoslavia se înscriu ca un aport pozitiv la lărgirea și intensificarea legăturilor de colaborare și cooperare dintre țările socialiste, la întărirea forțelor socialismului, la cauza păcii și prieteniei între popoare. Țara noastră dezvoltă, în același timp, relații multilaterale cu toate țările, indiferent de orînduirea lor socială, militează pentru o largă colaborare între state, pentru apropiere între popoare și destindere în viața internațională.

Este cunoscut că în lume există cercuri imperialiste, reacționare și revanșarde, care se opun dezvoltării unor relații normale între state, exercită presiuni economice, politice și de altă natură, se amestecă în mod brutal în treburile interne ale altor popoare, încălcînd independența și suveranitatea lor națională. După părerea noastră, fiecare țară — mare sau mică — își poate aduce contribuția la promovarea unor relații normale între state, de încredere și apropiere între popoare, poate contribui la progresul civilizației omenirii, la rezolvarea problemelor cruciale ale contemporaneității, la apărarea păcii și zădărnicirea unui nou război mondial. În această ordine de idei, aș dori să subliniez importanța deosebită pe care o are respectarea, în viața internațională, a principiilor suveranității și independenței naționale, neamestecului în treburile interne, egalității în drepturi, avantajului reciproc — ca singura bază pe care se pot clădi relații normale, raționale între toate statele lumii.

Una din problemele acute de rezolvarea căreia depinde într-o măsură importantă normalizarea situației internaționale, asigurarea păcii și securității, o constituie în prezent încetarea războiului din Vietnam. Republica Socialistă România, care a acordat tot sprijinul său eroicului popor vietnamez în lupta împotriva agresiunii imperialismului american, salută cu satisfacție și urmărește cu deosebită atenție convorbirile care se desfășoară între reprezentanții Republicii Democrate Vietnam și ai Statelor Unite ale Americii cu scopul de a se ajunge la un acord menit să netezească drumul spre tratative de pace. Este necesar ca Statele Unite ale Americii să înceteze bombardamentele și orice acte de război împotriva Republicii Democrate Vietnam ! Soluția pentru lichidarea definitivă a războiului din Vietnam este retragerea trupelor Statelor Unite din Vietnam și crearea tuturor condițiilor ca poporul vietnamez să-și poată exercita pe deplin dreptul său sacru de a hotărî singur asupra destinelor sale.

Opinia publică mondială este, de asemenea, profund interesată în înlăturarea încordării care se menține de multă vreme în Orientul Apropiat. Socotim că o condiție esențială a soluționării pașnice și durabile a conflictului din Orientul Apropiat este retragerea trupelor israeliene de pe teritoriile ocupate, recunoașterea dreptului de existență și suveranitate al țărilor din această zonă a lumii, reglementarea în spiritul echității a celorlalte probleme, cu respectarea intereselor tuturor popoarelor de aici.

Poporul român privește cu profundă simpatie și acordă sprijinul său popoarelor care luptă pentru scuturarea jugului dominației străine, împotriva intervențiilor brutale ale imperialismului în viața lor socială și de stat. Pe deplin solidari cu mișcarea de eliberare națională din țările Asiei, Africii, Americii Latine, acordăm tot sprijinul eforturilor pline de însuflețire ale popoarelor din aceste țări pentru lichidarea oprimării coloniale, pentru dezvoltarea de sine stătătoare a economiei și culturii lor pe drumul progresului social și al păcii. Considerăm că este necesar să se facă totul pentru lichidarea decalajului existent între țările slab dezvoltate, rămase în urmă — ca o consecință a asupririi, a exploatării și a lipsei îndelungate de libertate — și statele cu un nivel mai ridicat de dezvoltare. Aceasta este o cerință majoră nu numai a progresului social, dar și a asigurării unei stabilități politice în lume, a înlăturării unor surse de neînțelegeri și conflicte între state.

În politica noastră externă acordăm o mare importanță statornicirii unui climat de securitate pe continentul european. În acest sens dezvoltăm relații cu toate țările europene, indiferent de orînduirea lor socială.

Una din condițiile hotărîtoare ale înfăptuirii securității europene este luarea în considerație și acceptarea schimbărilor intervenite pe continentul nostru după, și ca urmare, a celui de-al doilea război mondial, recunoașterea inviolabilității granițelor existente, inclusiv a granței Oder-Neisse. O deosebită însemnătate pentru normalizarea relațiilor pe continentul nostru are recunoașterea existenței celor două state germane — Republica Democrată Germană, stat al oamenilor muncii, iubitor de pace, și Republica Federală a Germaniei — dezvoltarea unor relații normale cu ambele țări. Aceasta ar avea drept consecință lichidarea unei importante surse de încordare de pe continentul nostru și ar da posibilitate poporului german să participe, cu toate forțele sale, la lupta pentru pace și securitate a țărilor europene.

Realizarea securității în Europa presupune, totodată, lichidarea bazelor străine de pe teritoriile altor țări, desființarea blocului agresiv N.A.T.O. și, concomitent cu aceasta, a Tratatului de la Varșovia, luarea unor măsuri eficiente în vederea dezarmării și înlăturării pericolului nuclear. Avem convingerea că activitatea multilaterală desfășurată de toate statele din Europa în această direcție, eforturile lor comune pentru statornicirea unei atmosfere de încredere și colaborare vor asigura înfăptuirea securității europene și vor contribui, în același timp, la apărarea păcii mondiale. Considerăm că România și Iugoslavia, acționînd împreună, pot aduce o contribuție de seamă la cauza securității europene, a cooperării pe continentul nostru și în lume.

Sînt cunoscute eforturile pe care România și Iugoslavia le depun pentru a asigura liniștea și pacea în zona Balcanică, în această regiune care în trecut a fost terenul a numeroase conflicte și războaie. Folosim acest prilej pentru a reafirma hotărîrea noastră de a acționa cu perseverență pentru întărirea și dezvoltarea relațiilor de colaborare pașnică între țările balcanice, indiferent de orînduirea lor socială, în interesul popoarelor acestor țări, al securității europene și destinderii internaționale.

Evenimentele vieții internaționale contemporane scot tot mai puternic în evidență procesul continuu de creștere și afirmare a unor importante forțe sociale care se ridică pentru transformarea revoluționară a societății, pentru înlăturarea relațiilor bazate pe asuprire și exploatare, pentru progres social și pace. Succesul luptei impune eforturi susținute pentru unirea tuturor acestor forțe, pentru întărirea unității lor. În condițiile de astăzi, progresul societății, zădărnicirea acțiunilor agresive ale imperialismului, asigurarea păcii depinde în mod hotărîtor de unitatea țărilor socialiste, a partidelor comuniste și muncitorești, a tuturor forțelor democratice și progresiste. Dezvoltarea unor relații frățești între partidele comuniste și muncitorești, bazate pe stimă și încredere reciprocă, pe egalitate și neamestec în treburile interne, pe respectarea dreptului fiecărui partid de a-și elabora de sine stătător linia sa politică internă și externă corespunzător condițiilor concrete în care-și desfășoară activitatea și de a-și îndeplini nestingherit rolul de răspundere încredințat de popor de a conduce toate sectoarele vieții sociale din țara sa — va asigura o solidaritate trainică internaționalistă între aceste partide, întărirea unității lor de luptă pentru pace și progres social. Partidul Comunist Român, animat de sentimentul responsabilității internaționaliste, nu precupețește și nu va precupeți nici un efort pentru a-și aduce contribuția la întărirea acestei unități.

Acționînd consecvent pentru lărgirea relațiilor sale cu toate partidele comuniste și muncitorești, partidul nostru este hotărît să-și dezvolte continuu legăturile prietenești cu mișcările socialiste, cu alte organizații progresiste din țările capitaliste și din tinerele state independente, cu forțele antiimperialiste, încredințat că aceasta servește progresului social, apărării păcii și securității popoarelor.

Avem satisfacția să subliniem aici că relațiile tovărășești dintre Partidul Comunist Român și Uniunea Comuniștilor din Iugoslavia se dezvoltă în spiritul stimei și respectului reciproc, al sentimentelor frățești, internaționaliste. Dezvoltarea colaborării și a contactelor dintre conducerile partidelor noastre, legăturile strînse dintre organizațiile de partid și obștești, schimburile de experiență servesc pe deplin construcției socialiste din ambele țări, prosperității și înfloririi popoarelor român și iugoslav, cauzei socialismului și păcii.

În încheiere, doresc să-mi exprim convingerea că vizita pe care o facem, convorbirile pe care le vom avea, vor contribui la întărirea prieteniei și colaborării frățești româno-iugoslave, în interesul cooperării și colaborării pe continentul nostru și în lume, al promovării prieteniei între popoare.

Propun, dragi tovarăși, să toastăm :

Pentru prietenia și colaborarea dintre partidele, popoarele și țările noastre !

Pentru fericirea și prosperitatea popoarelor iugoslaviei socialiste !

Pentru Uniunea Comuniștilor din Iugoslavia !

În sănătatea președintelui Iosip Broz Tito !

În sănătatea soției sale, Iovanka Broz !

În sănătatea dumneavoastră, a tuturor celor prezenți !

RECEPȚIE OFERITĂ DE TOVARĂȘUL IOSIP BROZ TITO ȘI SOȚIA SA

Tovarășul Iosip Broz Tito, președintele R.S.F. Iugoslavia, președintele Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia, și soția, au oferit luni seara în Palatul Vecei Executive Federale o recepție în cinstea tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R., președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, și a soției sale.

Sosirea în sala de recepție a tovarășului Nicolae Ceaușescu, a membrilor delegației române, împreună cu tovarășul Iosip Broz Tito, a fost salutată de asistență prin îndelungi aplauze.

Au fost intonate imnurile de stat ale României și Iugoslaviei.

La recepție au participat membri ai Prezidiului și ai Comitetului Executiv al C.C. al U.C.I., membri ai Consiliului Federației, ai Vecei Executive Federale și ai Skupștinei Federale, membri ai C.C. al U.C.I., generali și ofițeri superiori, conducători ai organizațiilor obștești și ai instituțiilor centrale, alte personalități iugoslave, ziariști români și iugoslavi, corespondenți ai presei străine.

Au fost prezenți șefi ai misiunilor diplomatice acreditați la Belgrad și alți membri ai corpului diplomatic.

Recepția s-a desfășurat într-o atmosferă cordială.

ÎN PAGINILE PRESEI IUGOSLAVE

BELGRAD 27. — Trimisul special Agerpres, S. Morcovescu, transmite : Întreaga presă iugoslavă a publicat luni la loc de frunte materiale consacrate vizitei în Iugoslavia a delegației de partid și de stat a Republicii Socialiste România, condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu. Ziarele înserează chemarea adresată de Conferința orășenească a Uniunii Socialiste a Poporului Muncitor locuitorilor capitalei cu prilejul acestei vizite. „Orașul Belgrad, se spune în chemare, va saluta cu mare bucurie în mijlocul nostru pe tovarășul Ceaușescu, pe soția sa și pe ceilalți reprezentanți de seamă ai României socialiste, de care ne leagă prietenia tradițională, interesele comune de vecinătate, lupta pentru relații egale în drepturi și democratice între popoare, pentru pace și socialism".

Sînt publicate, de asemenea, articole, comentarii, însemnări de călătorie în care se dă o înaltă apreciere relațiilor de prietenie și colaborare existente între cele două țări și partide.

În articolul intitulat „Convorbiri între vecini", publicat de ziarul „Borba", se arată că vizita delegației române „constituie, fără îndoială, o nouă dovadă a dezvoltării cu foarte mult succes a relațiilor reciproce ale celor două țări vecine pe care, printre altele, le leagă firele trainice ale prieteniei tradiționale și gradul înalt al actualei înțelegeri reciproce".

Ziarul „Politika", într-un articol intitulat „În spiritul vremii", subliniază că vizita delegației române de partid și de stat face parte „din schimbul intens de păreri la nivel înalt care este caracteristic pentru relațiile celor două țări. În timpul vizitei vor fi discutate, desigur, și probleme internaționale generale, precum și probleme care frămîntă lumea socialistă și mișcarea muncitorească internațională. Este lesne de înțeles dorința ambelor părți, pe care le leagă prietenia și apropierea punctelor de vedere asupra multor probleme contemporane, de a schimba păreri într-un mod cît mai larg și aprofundat".

Într-un articol în care este evocată personalitatea tovarășului Nicolae Ceaușescu, ziarul „Politika Ekxpres" arată că sub conducerea secretarului general al C.C. al P.C.R., Partidul Comunist Român s-a afirmat în Europa și în lume ca un militant consecvent pentru independența sa națională, colaborarea egală în drepturi între țările socialiste, pentru coexistența pașnică în lume.

Cronica zilei

Delegația de activiști ai Asociației de prietenie sovieto-române condusă de A. V. Grebnev, vicepreședinte al asociației, redactor-șef adjunct al ziarului „Izvestia" care la invitația Consiliului General A.R.L.U.S. a făcut o vizită în țara noastră, a părăsit luni la amiază Capitala.

★

Luni seara, pe aeroportul internațional Băneasa, a avut loc festivitatea inaugurării oficiale a cursei Belgrad — București, deservită de compania aeriană de transporturi iugoslavă „Jat".

★

Între 19 și 27 mai a făcut o vizită în România, la invitația Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție, o delegație a unor organizații cooperatiste agricole din Finlanda. Din delegație au făcut parte Matti Lepistö, președinte, și Walter Kuusela, prim-secretar al Uniunii finlandeze a micilor agricultori, Niilo Nieminen, președinte, și Nikolai Lehto, secretar organizatoric al Uniunii micilor agricultori, precum și Einari Kukko, prim-secretar al Uniunii centrale a micilor agricultori. Delegația finlandeză a fost primită de Vasile Vîlcu, președintele Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție. (Agerpres)

viața internațională

MIȘCAREA SOCIALĂ DIN FRANȚA

● Grevele continuă în întreaga țară ● Negocierile dintre centralele sindicale, patronat și guvern ● Muncitorii din marile uzine resping protocolul de acord ● Mitinguri studențești la Paris și în alte centre universitare

Mișcarea grevistă, care după 12 zile a cuprins circa zece milioane de oameni ai muncii, continuă în întreaga Franță. Mari uzine, întreprinderi, instituții sînt ocupate de muncitori.

După cum s-a anunțat, între reprezentanții centralelor sindicale, patronat și guvern s-a deschis un dialog privind revendicările muncitorilor greviști.

Dosarul acestor revendicări este voluminos: sporirea salariului minim, majorarea generală a salariilor, reducerea duratei de lucru, reducerea vîrstei de pensionare, extinderea drepturilor sindicale în întreprinderi etc.

După aproape 25 de ore de negocieri, care s-au prelungit în tot cursul nopții de duminică spre luni, primul ministru francez, Georges Pompidou, a făcut presei o declarație în care a anunțat un prim acord cu privire la majorarea salariilor și la alte revendicări ale oamenilor muncii. Acordul privește doar unele revendicări, celelalte probleme rămînînd nesoluționate. Premierul francez a anunțat, de pildă, că în ce privește problema drepturilor sindicale, ea urmează să fie dezbătută în cadrul unor convorbiri între organizațiile sindicale și guvern în vederea elaborării unui proiect de lege care să prevadă extinderea drepturilor sindicatelor în întreprinderi.

Comisia administrativă a C.G.T. a aprobat poziția delegației sale la negocierile care au avut loc cu guvernul și patronatul. În comunicatul publicat de comisia administrativă se arată că, în fața blocului unit al guvernului și patronatului, reprezentanții C.G.T., avînd sprijinul a milioane de oameni ai muncii în grevă, au apărat cu fermitate revendicările tuturor categoriilor de salariați. „C.G.T. — se spune în continuare în comunicat — conform angajamentelor pe care le-a luat în fața oamenilor muncii, a prevenit guvernul și patronatul că își rezervă poziția sa asupra fiecăreia dintre concesiile făcute pînă cînd va consulta ansamblul oamenilor muncii în grevă. C.G.T. cheamă pe toți oamenii muncii să-și întărească unitatea lor în luptă. La această fază a discuțiilor, pe scară națională, negocierile continuă la toate nivelurile".

Pentru C.F.D.T., a doua centrală ca importanță națională, rezultatele obținute sînt considerate ca importante. La rîndul său, „Force Ouvrière" consideră că rezultatele anunțate nu au pus capăt conflictului.

Consultați în cursul dimineții de conducerile confederațiilor sindicale, muncitorii marilor uzine, de unde a pornit la 16 mai mișcarea grevistă, au respins protocolul de acord la care au ajuns reprezentanții guvernului, ai sindicatelor și ai patronatului. Greviștii de la întreprinderile Renault, Citroen, Michelin, Sud-Aviation, Berliet și altele au hotărît să continue greva cu ocuparea uzinelor pînă la satisfacerea totală a revendicărilor lor. Greviștii consideră că protocolul de acord lasă nerezolvate punctele esențiale ale revendicărilor muncitorilor. O serie de întreprinderi au hotărît totuși să reia lucrul.

Concomitent are loc o intensă activitate politică. Luni după-amiază, la Palatul Elysée, a avut loc o reuniune a Consiliului de Miniștri francez. După reuniune, Georges Gorse, ministrul informațiilor, a declarat că „președintele Republicii va explica luni, 3 iunie, sub forma unui dialog radiotelevizat, motivele și semnificația referendumului propus".

Biroul Politic al P.C. Francez a dat publicității o declarație în care adresează un apel poporului francez de a răspunde cu „nu" la referendumul anunțat de președinte. „Organizațiile care sînt legate de clasa muncitoare și de democrație, se arată în declarație, au îndatorirea de a elabora fără alte amînări programul pe care vor trebui să-l aplice împreună". P.C. Francez propune o întîlnire imediată între partidul comunist, Federația stîngii democrate și socialiste și centralele sindicale pentru „elaborarea și adoptarea programului".

Pe planul acțiunilor studențești, luni după-amiază, la Paris a avut loc un mare miting organizat de Uniunea națională a studenților din Franța, la care au participat peste 35 000 de persoane. Mitinguri și demonstrații au fost semnalate și în alte numeroase localități din Franța.

CORESPONDENȚA DIN PARIS DE LA AL. GHEORGHIU

ZIUA AFRICII LA O.N.U.

CUVÎNTAREA PREȘEDINTELUI ADUNĂRII GENERALE

NEW YORK 27. — Trimisul special Agerpres, Nicolae Ionescu, transmite: La palatul Națiunilor Unite din New York a avut loc, luni după-amiază, o reuniune solemnă cu prilejul Zilei eliberării Africii, organizată de grupul statelor africane și de reprezentantul la O.N.U. al Organizației Unității Africane.

La această reuniune, prezidată de ambasadorul R.A.U., El Kony, președintele pe luna în curs al grupului statelor africane, au participat secretarul general al O.N.U., U Thant, reprezentanții țărilor africane membre ale Organizației Națiunilor Unite, președinții grupurilor regionale, înalți funcționari ai O.N.U.

Luînd cuvîntul cu acest prilej, președintele Adunării Generale, Corneliu Mănescu, a spus:

Semnificația Zilei eliberării Africii a depășit cu mult granițele acestui continent, reprezentînd astăzi un simbol al solidarității întregii omeniri progresiste cu lupta popoarelor africane pentru dreptul lor sacru la o existență liberă, de sine stătătoare — a spus președintele Adunării Generale a O.N.U.

Subliniind că constituirea tinerelor state independente din Africa este o parte integrantă a uriașei mișcări de eliberare națională și socială a popoarelor, vorbitorul a arătat că mișcarea de eliberare națională, lupta împotriva imperialismului și neocolonialismului a statelor care și-au cucerit recent independența exercită o influență crescîndă asupra dezvoltării sociale mondiale.

Guvernul român — a declarat vorbitorul — își exprimă deplina sa solidaritate cu lupta dreaptă a popoarelor pentru eliberarea lor de sub dominația colonială, pentru afirmarea ființei lor naționale, pentru progres social. România întreține relații de colaborare în diferite domenii cu un număr mare de țări africane, ceea ce corespunde atît intereselor poporului român, cît și intereselor popoarelor din aceste țări.

Referindu-se la problemele continentului african, care continuă să fie în atenția Organizației Națiunilor Unite, vorbitorul a spus: Considerăm că O.N.U. dispune de posibilități și mijloace pentru a-și spori în viitor sprijinul și eficacitatea în promovarea cauzei eliberării popoarelor de sub dominația colonială și eradicării politicii de discriminare rasială. Am în vedere, în primul rînd, sprijinirea luptei de eliberare a popoarelor din Angola, Mozambic și așa-zisa Guinee Portugheză, înlăturarea regimului rasist din Rhodesia, curmarea politicii și practicilor de apartheid din Africa de Sud și asigurarea independenței Africii de sud-vest.

Convorbirile de la Paris dintre delegațiile R. D. Vietnam și S. U. A.

PARIS 27 (Agerpres). — Luni a avut loc o nouă întîlnire a reprezentanților R. D. Vietnam și S.U.A. Făcînd bilanțul discuțiilor, purtătorul de cuvînt al delegației nord-vietnameze, Nguyen Thanh Le, a arătat că și de data aceasta delegația americană a continuat să eludeze cererea legitimă a poporului vietnamez și a opiniei publice mondiale privind încetarea necondiționată și imediată a bombardamentelor și tuturor actelor de război împotriva R. D. Vietnam, pentru a se putea trece în continuare la discutarea celorlalte probleme interesînd cele două părți.

În cursul ședinței, care a durat peste patru ore, reprezentantul R. D. Vietnam, Xuan Thuy, a arătat că convorbirile nu au dat pînă acum nici un rezultat.

„Vietnamul — a spus el — are o istorie de patru milenii și o glorioasă tradiție de luptă împotriva agresiunii. Vietnamul reprezintă un singur tot, poporul vietnamez constituie un singur tot, nimeni nu are dreptul să-l dividă și nimeni nu va putea face niciodată acest lucru. Poporul vietnamez nu a venit niciodată să semene tulburări în S.U.A. și nici să aducă prejudicii cetățenilor lor, care se află de cealaltă parte a Pacificului. Dar din moment ce S.U.A. au venit să atace Vietnamul, orice vietnamez are dreptul să le combată, și acest lucru indiferent pe ce porțiune a teritoriului scumpei sale patrii. Acesta este un drept sacru și inviolabil. Iată de ce am insistat în repetate rînduri asupra faptului că S.U.A., care au comis o agresiune, trebuie să-i pună capăt, fără să ceară nici „reciprocitate", nici „reținere de ambele părți", și nici „dezescaladare reciprocă".

În cuvîntarea sa, Harriman, reluînd vechile argumente ale diplomației americane, a propus încă o dată restabilirea zonei demilitarizate, sub supravegherea Comisiei internaționale de control, și a unui „mecanism de inspecție" care să includă reprezentanți ai unor state din Asia.

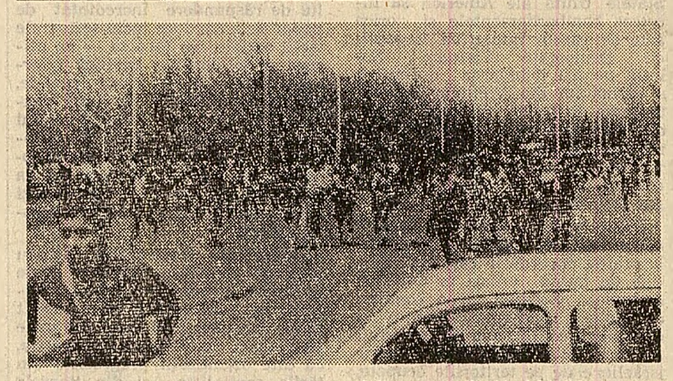

Manifestație a studenților spanioli pe străzile Madridului

R. F. G.: Opoziție împotriva „legilor excepționale"

Pe măsură ce se apropie data de 29 mai, cînd, în a treia și ultima lectură, parlamentul vest-german urmează să aprobe definitiv proiectul așa-numitelor „legi excepționale", precum și modificările ce vor fi introduse în constituție pentru a face posibilă aplicarea legislației respective, pe întreg teritoriul Germaniei occidentale ia amploare mișcarea de protest împotriva acestor planuri, apreciate de opinia publică progresistă ca „un atentat împotriva drepturilor democratice fundamentale ale populației".

După cum relatează presa vest-germană, numeroase organizații democratice cum sînt „Starea excepțională a democrației", „Campania pentru democrație și dezarmare", „Asociația studenților socialiști" au lansat o chemare la grevă pentru ziua de 29 mai. În chemare se subliniază necesitatea întăririi opoziției împotriva legislației excepționale, a solidarității dintre sindicate și studenți, muncitori și funcționari, astfel ca ziua de 29 mai să se transforme într-o manifestare populară de protest pe întreg cuprinsul țării.

Deși conducerea federală a Uniunii sindicatelor vest-germane s-a pronunțat împotriva declarării unei greve generale, secțiile sindicale locale din Düsseldorf, Bachum, Offenbach și alte orașe au și anunțat că vor organiza scurte greve de avertisment. Iar la Mannheim, 80 de activiști sindicali cu munci de răspundere au cerut, cu 72 voturi pentru și 8 abțineri, organizarea unui nou marș de protest asupra Bonnului.

Importante centre ale rezistenței împotriva „legilor excepționale" sînt universitățile vest-germane. În 15 centre universitare — printre care Frankfurt pe Main, Hamburg, Münster, Köln, Tübingen, Nürnberg — continuă diverse manifestații. În vechiul oraș universitar Heidelberg, de pildă, circa 100 de studenți, afirmînd că legislația este inspirată și promovată de forțele reacționare din R.F.G. au început duminică o grevă a foamei. Un alt grup de studenți, din Mainz, continuă greva foamei declarată din același motiv. La Darmstadt, peste 500 de studenți și profesori s-au adresat fracțiunii parlamentare a Partidului social-democrat (P.S.D.G.) cerîndu-i să voteze în Bundestag împotriva „legilor excepționale". *„Nu vom mai acorda sprijin acelor deputați care vor vota pentru această legislație"* — se spune în moțiune.

Nici Partidul social-democrat, a cărui conducere sprijină noua legislație, nu este scutit de frămîntări. Astfel, conferința organizației din München a P.S.D.G. a decis ca cei trei deputați membri ai acestei organizații să nu voteze proiectul în actuala sa formă. Împotriva proiectului se pronunță și organizațiile P.S.D.G. din Hessen și Bremen. După cum relatează agențiile de presă, prima intenționează să interzică deputaților membri ai organizației să voteze în favoarea „legilor excepționale", a doua — proiectează să depună un recurs la Bundesrat (a doua cameră a parlamentului vest-german). Caracterizînd efervescența socială și politică din aceste zile din R.F.G., ziarul „Frankfurter Allgemeine" scrie că țara asistă „la un al doilea val de rezistență împotriva legislației excepționale și exercită presiuni asupra parlamentului".

CORESPONDENȚA DIN VIENA DE LA PETRE STANCESCU

În Okinawa continuă demonstrațiile împotriva prezenței americane pe această insulă. Zilele trecute soldații americani, pentru prima oară, au intervenit direct, atacînd manifestanții care cereau interzicerea aterizării pe aeroporturile bazei Kadena a bombardierelor „B-52" folosite în Vietnam.

TESTUL DIN OREGON

NEW YORK 27 (Agerpres). — Astăzi, în statul Oregon (S.U.A.) vor avea loc alegeri preliminare în cadrul cărora, după cum apreciază agenția Associated Press, urmează să se producă confruntarea cea mai importantă între senatorii Robert Kennedy și Eugene McCarthy, ambii pretendenți la obținerea candidaturii Partidului democrat la președinție. Pentru senatorul McCarthy, care a pierdut alegerile preliminare din statele Indiana și Nebraska, scrutinul din Oregon ar putea fi o ultimă șansă de a rămîne în cursa electorală. Preliminariile din Oregon sînt considerate ca deosebit de importante și pentru celălalt pretendent democrat la candidatură, vicepreședintele Hubert Humphrey. El a intrat prea tîrziu în cursa electorală și numele lui nu figurează pe listele electorale. În schimb, listele cuprind numele președintelui Johnson în pofida hotărîrii acestuia de a se retrage din lupta pentru președinție.

NEGOCIERILE ÎN PROBLEMA NIGERIANĂ

KAMPALA 27 (Agerpres). — La Kampala, transmit corespondenții agențiilor de presă, negocierile dintre guvernul federal al Nigeriei și cel biafrez se află în impas. Examinarea problemei de fond înscrisă pe agenda convorbirilor — sistarea ostilităților militare și restabilirea păcii în Nigeria — a evidențiat pozițiile diametral opuse pe care s-au situat cele două delegații. Potrivit agenției Reuter, delegația guvernului federal al Nigeriei împărtășește punctul de vedere că negocierile se pot desfășura în condițiile continuării ostilităților militare, în timp ce delegația biafreză insistă asupra necesității sistării lor ca o condiție esențială a soluționării conflictului. Reprezentantul biafrez a subliniat chiar că în cazul în care guvernul de la Lagos nu acceptă în principiu încetarea imediată a ostilităților, delegația Biafrei va părăsi masa tratativelor de la Kampala.

AGENȚIILE DE PRESĂ TRANSMIT:

Peste 5 000 de fermieri din țările membre ale Pieței comune au participat ieri la o demonstrație de protest împotriva măsurilor preconizate de miniștrii agriculturii ai C.E.E. de a reduce prețul de achiziționare a laptelui. Demonstrația s-a desfășurat la Bruxelles în fața clădirii unde are loc întîlnirea de trei zile a miniștrilor agriculturii.

Secretarul general al Partidului Comunist din Marea Britanie, John Gollan, luînd cuvîntul la un miting care a avut loc la Bristol, a analizat actualele frămîntări social-politice din Europa occidentală, inclusiv din Anglia, și a chemat la acțiuni unite de masă pentru a obține schimbările politice necesare unor transformări sociale în țara sa.

Lucrările sesiunii comisiei iugoslavo-cehoslovace pentru colaborarea tehnico-științifică au început luni la Belgrad.

La Salonic poliția a arestat mai multe persoane, invitate de a desfășura o activitate ostilă actualului regim din Grecia. Printre cei arestați se află profesori universitari și alte personalități ale vieții publice. (U.P.I.)

Problema decalajului tehnologic dintre țările vest-europene și Statele Unite a fost discutată la Roma, în cursul unei reuniuni la care a participat un grup de industriași, bancheri și economiști din Europa occidentală, S.U.A. și Japonia.

La Aden a sosit o misiune a Programului O.N.U. pentru dezvoltare, condusă de Mohammed Sarfraz, pentru a examina modalitățile de acordarea unui sprijin economic imediat Republicii Populare a Yemenului de sud.

Două avioane militare americane au pătruns în spațiul aerian al R. P. Chineze deasupra teritoriului insulelor Yunghsing, Tung și Hsisha din provincia Guandun, anunță agenția China Nouă. Un alt avion american a pătruns în spațiul aerian al provinciei Kianesu. M.A.E. al R.P. Chineze a adresat un avertisment în legătură cu provocările comise.

La 27 mai a fost deschisă la Berlin o expoziție organizată de O.N.T.-Carpați, în colaborare cu Biroul de voiaj al R. D. Germane. Vizitatorii pot admira fotografii din diferite centre turistice ale României.

O delegație de partid și guvernamentală a R.D. Germane, în frunte cu Walter Ulbricht, prim-secretar al C.C. al P.S.U.G., președintele Consiliului de Stat al R.D. Germane, va sosi la 29 mai la Moscova într-o vizită oficială la invitația C.C. al P.C.U.S. și a guvernului sovietic, anunță agenția TASS.

Din Londra se anunță o nouă scădere a cursului lirei sterline, a cărei paritate cu dolarul a coborît la 2,3842 și 50 la sută. Se precizează că această nouă slăbire a poziției lirei sterline a intervenit o dată cu publicarea unui raport al Institutului național pentru cercetări economice și sociale din Londra, în care se atrage atenția că perspectivele balanței de plăți a Angliei nu îndreptățesc speranțele unei îmbunătățiri și se recomandă instituirea unui control asupra importurilor britanice.

Vizita în U.R.S.S. a delegației Comitetului municipal București al P.C.R.

MOSCOVA 27. — Corespondentul Agerpres, N. Cristoloveanu, transmite: Luni dimineața, în continuarea vizitei pe care o fac la Moscova, membrii delegației Comitetului municipal București al P.C.R. și a Consiliului popular al municipiului București, condusă de tovarășul Dumitru Popa, membru supleant al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., prim-secretar al Comitetului municipal București al P.C.R., primarul general al Capitalei, au fost oaspeții Comitetului raional de partid „Kirov" din capitala Uniunii Sovietice. La convorbirea care a avut loc cu acest prilej au participat P. I. Sabanov, prim-secretar al comitetului, N. A. Beleaev, președintele comitetului executiv al sovietului raional, și alte persoane oficiale.

În cursul aceleiași zile, delegația orașului București a făcut o vizită la fabrica de produse zaharoase „Octombrie roșu".

Încheierea vizitei în Zambia a delegației guvernamentale române

LUSAKA 27 (Agerpres). — La 27 mai a. c., președintele Republicii Zambia, dr. K. D. Kaunda, a oferit un prînz în onoarea șefului delegației guvernamentale române, Bujor Almășan, ministrul minelor. În timpul vizitei în Zambia, delegația a purtat discuții la Ministerul de Externe, la ministere economice și a vizitat exploatări miniere și alte instalații industriale. A fost semnat comunicatul privind stabilirea relațiilor diplomatice, la nivel de ambasadă, între Republica Socialistă România și Republica Zambia, precum și un protocol referitor la cooperarea economică în domeniile minier și al industriei lemnului.

IPOSTAZELE DEZVOLTĂRII ECONOMICE

(Urmare din pag. 1)

dezvoltare ar trebui să pună accentul pe industria mică, întrucît aceasta le-ar fi „mai accesibilă" și nu necesită investiții mari. Așa cum au demonstrat însă numeroși alți vorbitori, concentrarea atenției asupra industriei mici nu poate duce la micșorarea actualului decalaj economic dintre statele în curs de dezvoltare și țările industrializate, ci, dimpotrivă, la adîncirea sa. Pentru a scoate țările în curs de dezvoltare din situația grea moștenită, acestea pun îndeobște accentul pe dezvoltarea marii industrii moderne și pe electrificare, asigurîndu-se corelația necesară între ritmul general al industrializării și cel al electrificării.

Problemele transferului de cunoștințe tehnice de la țările dezvoltate la cele rămase în urmă din punct de vedere economic au stîrnit de asemenea dezbateri largi, uneori contradictorii. În programul prezentat consiliului de către secretariatul O.N.U.D.I. se insistă asupra necesității unei acțiuni ample și susținute în vederea răspîndirii noilor cunoștințe tehnice. Delegațiile cîtorva țări occidentale au prezentat însă un proiect de rezoluție în care proporțiile problemei erau reduse astfel: „Sugestiile privind rolul de catalizator al O.N.U.D.I. în transferul de cunoștințe tehnice al țărilor industrializate către țările în curs de dezvoltare ar trebui să fie selecționate în mod riguros, apoi puse în lucru, pe o scară redusă, înainte de a fi aplicate în proiecte mai importante". Nu-i de mirare, deci, că această rezoluție nu a fost adoptată de consiliu.

Discuțiile în jurul problemei raportului dintre sectorul de stat și cel particular în procesul industrializării au prilejuit delegatului american posibilitatea să-și exprime opinia potrivit căreia atenția ar trebui concentrată asupra sectorului particular. Mult mai mulți vorbitori au subliniat însă că sectorul de stat este acela care poate cel mai bine să mobilizeze resursele interne, resurse ce joacă rolul decisiv, să le canalizeze în direcțiile principale, spre obiective fundamentale și să țină totodată seama de necesitatea unei dezvoltări coordonate și rapide a întregii economii naționale a țărilor în curs de dezvoltare.

O serie de intervenții a provocat și problema pieței pentru industria țărilor în curs de dezvoltare. După unele păreri, țările în curs de dezvoltare (în orice caz cea mai mare parte a lor) au o piață internă prea mică pentru a-și putea ridica o industrie modernă și prin urmare, asistența financiară și tehnică internațională nu ar putea da rezultate în aceste state. Cît privește piața externă, potrivit aceleiași opinii, țările în curs de dezvoltare nu ar putea conta pe ea deoarece nimeni nu dorește concurenți pe piața internațională, iar pe de altă parte, produsele de export ale țărilor în curs de dezvoltare nu sînt competitive. În felul acesta perspectivele industrializării țărilor în curs de dezvoltare ar fi pline de noi complicații. Delegația română a ținut să releve ideea, împărtășită de altfel de numeroși reprezentanți ai țărilor în curs de dezvoltare, că la lărgirea pieței interne ar putea contribui substanțial înfăptuirea unor transformări social-economice progresiste și punerea operei de industrializare în slujba ridicării nivelului de trai. În același timp, a arătat delegația noastră, în asigurarea unei piețe externe mai largi, o contribuție însemnată o poate aduce utilizarea livrărilor de utilaje și instalații industriale de către partenerul străin pe credit rambursabil în produsele acestor instalații sau în alte produse.

În strînsă legătură cu aspectele tehnice și economice ale industrializării, consiliul a dezbătut problema factorului uman în dezvoltarea economică și a adoptat în unanimitate o rezoluție inițiată de România privind rolul O.N.U.D.I. în formarea cadrelor naționale necesare industrializării țărilor în curs de dezvoltare.

N-au scăpat atenției participanților nici aspectele sociale ale industrializării.

Ampla dezbatere care a avut loc în consiliul dezvoltării industriale a reliefat pregnant cerința ca O.N.U.D.I., de comun acord cu guvernele țărilor membre, să sprijine statele în curs de dezvoltare pentru ca fiecare să-și poată elabora și realiza o strategie proprie a industrializării, potrivit condițiilor și necesităților specifice, alegerea priorităților aparținînd în mod suveran țărilor în cauză. În același timp, pentru cele mai multe delegații a apărut evidentă necesitatea ca procesul de industrializare a țărilor în curs de dezvoltare să se desfășoare în mod programat. Acest lucru și-a găsit reflectarea și în prevederea cuprinsă în programul O.N.U.D.I. de a se efectua studii în domeniul programării și planificării industriale, studii în care, așa cum a propus delegația română, urmează să fie valorificată și experiența statelor socialiste.

Într-adevăr, O.N.U.D.I. cunoaște încă destule greutăți în activitatea sa, o bună parte dintre ele ținînd de procesul creșterii și maturizării acestei organizații, altele de raportul între mijloacele financiare de care dispune și sarcinile mari pentru înfrîngerea subdezvoltării. Practica relațiilor internaționale a demonstrat însă pregnant că tot mai multe din aceste greutăți pot fi biruite printr-o cooperare cît mai largă, mai diversificată între state, prin promovarea unei politici de pace.

Prin participarea activă la dezbaterea problemelor fundamentale, delegația română și-a adus contribuția sa pozitivă la mersul organizației, iar prezentarea realizărilor României socialiste în domeniul industrializării a contribuit la îmbogățirea tezaurului de experiență internațională al consiliului, al țărilor membre. România, ea însăși angajată într-un amplu proces de dezvoltare economică, împărtășește și sprijină eforturile țărilor în curs de dezvoltare pentru accelerarea dezvoltării lor, pentru înfăptuirea năzuințelor de progres. Este vorba nu numai de ajutorul politic și diplomatic, ci și de sprijinul material pe care țara noastră l-a acordat și-l va acorda tinerelor state — convinsă că astfel sprijină cauza generală a libertății și progresului tuturor popoarelor.

O cuvîntare a președintelui Consiliului de Stat al R. P. Polone

VARȘOVIA 27 (Agerpres). — Luînd cuvîntul la conferința de partid de dare de seamă și alegeri de la uzina „Swierczewski" din Varșovia, Marian Spychalski, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.U.P., președintele Consiliului de Stat al R. P. Polone a subliniat necesitatea adîncirii și lărgirii activității politico-ideologice în rîndul membrilor de partid și al cercurilor largi ale celor fără de partid. Vorbitorul a acordat o mare atenție problemelor muncii educative în rîndul tineretului din institutele de învățămînt superior și din întreprinderi. El a arătat că organizațiile de partid trebuie să simtă întreaga răspundere pentru ceea ce se petrece la locul unde ele își desfășoară activitatea, să manifeste o deosebită grijă pentru fizionomia moral-politică a membrilor de partid și a celor fără de partid, pentru organizațiile de tineret, pentru disciplină și ordine.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București Piața „Scînteii". Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii